

A. ROGOZ și C. GHENEA

URANIU

VI



EDITATĂ DE REVISTA
ȘTIINȚA și TEHNICĂ

13
1956

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

În 1929, atomistul german Karl Wassa descoperă peștera lui Djayanta-Devi, ale cărei coordonate nu le poate stabili. 15 ani mai târziu, Günther Kriegsfeld în căldășie cu Joe Strawberry — aventurieri stipen- diați de trustmanul Abe Mc. Stephens — află locul precis al peșterii.

În 1952, la Șanhai, Inginerul Fîn Siao-șan și lurii Tumanov, împreună cu antropologul Li Cian-su, scot din adâncul mării, unde fuseseră aruncate de cînkalșiști, câteva lăzi conținînd fosile ale primului om din istorie: „Sinanthropul din Pekin“. Cu acest prilej, Tumanov trăiește o aventură cludată, în urma căreia este dat dispărut. Soția lui, geofiziciana Tania Tumanova încearcă zadarnic să-l găsească.

Între timp, Li Cian-su cumpără de la un lama vindecător un maxilar urlaș pe care îl consideră că aparține unei specii anterioare Sinanthropului și pe care o denumește a Giganthropilor.

În 1954, Strawberry și Kriegsfeld instalează în inima muntelui Djayanta-Devi un laborator. În această vreme, în India și China se pun bazele unei expediții complexe internaționale în Tibet, pentru cercetări geofizice și antropologice. Din expediție fac parte: Fîn Siao-șan, Li Cian-su, geofiziciana Tatiana Tumanova, speleologul Alexandru Merșor și opticianul František Sprna.

Tania Tumanova vine la Șanhai însoțită de micul Petea, cumnatul ei, care trezula s-o aștepte pînă la terminarea expediției, într-o tabără de pionieri. Folosindu-se de vizita unui gură-cască, scriitorul Hafebard Cuc, Petea fuge din tabără, cu gîndul de a urma expediția.

Împreună cu actorul ambulant Tao-tsu, un bălat de aceeași vîrstă, și cu luan, cîinele acestuia, Petea pornește spre Tibet în urmărirea expediției. Știindu-se căutat de cei din tabără, Petea se travestește în stralele unei fetițe și la numele de Ciu-tzal. Mai întîi călătoresc cu trenul, dar din pricina lui luan, sînt nevoiți să-și întrerupă drumul. Din fericire, șoferul unei camionete primește să-l ia cu dînsul pînă la Nankin, unde ajung noaptea. Interesîndu-se de expediție la „Insti- tutul de geofizică“, copiii află că aceasta părăsise localitatea. Despre același lucru se interesează și un individ, care le pare suspect. Îi urmăresc. Într-o grădină publică, îl zăresc pe acesta cum scoate o muzicută din care începe să cînte. luan sare în pleptul individului, care, înspăimîntat, dispare.

62
U R A N I U*

de A. ROGOZ și C. GHENEA

(Urmare din numărul 12)

3472

Capitolul VI

Convoitul crește. Li Cian-su prepară un ceai în cel mai autentic stil chinezesc. Cea mai sigură metodă pentru vînarea razelor cosmice. Un trofeu grozav. Îndoielile unui „pilon viu”.

La Nankin, expediția s-a oprit spre a mări convoiul cu un mare număr de noi autovehicule, formate în cea mai mare parte din camioane.

Unul dintre acestea transporta instrumente de mare sensibilitate: contori Geiger, cîntărind numai 750 de grame, de mărimea unui aparat fotografic, necesari prospectării uraniului și a altor elemente radioactive; contori cu scintilație (folosind soluții de terfenil), a căror „celeritate”** poate scădea pînă la $\frac{1}{10}$ micro-secunde; spectrografe de masă portative pentru prospectarea petrolului; un post principal emițător-receptor (cîntărind cu toate accesoriile lui 100 kg); un grup electrogen de 2,5 K.V.A. pentru alimentarea cu curent a stației principale; doi mici emițător-receptori cu o putere antenă de 15 wați și cîntărind uimitor de puțin, abia 500 grame fiecare; un mare număr de dozimetre perfecționate; diferite aparate electronice (ansambluri de contori, de particule și de ecran; o cameră a lui Wilson — de 50 cm lungime cu cîmp magnetic de 2.400 gaus); contori proporționali; rachete stratosferice, care aveau să ducă la o înălțime de 300 km un echipaj de contori etc; o foto-pilă cu transistori, producînd pînă la 600 wați. (De altfel și celelalte aparate, ale căror dimensiuni și greutate ne surprind prin micimea lor, erau construite cu transistori — aceste cristale miraculoase descoperite de Branly în 1892 și care au proprietatea să redrezeze curentul, operînd la frecvențele extrem de ridicate ale razelor electromagnetice). O mașină era amenajată ca atelier de reparații, fiind înzestrată cu cel mai variat utilaj. Două camioane purtau două vehicule amfibii și șenilate și cele cîteva mii de litri de etilen glicol*** (95°), amestecat cu benzină, care urmau să înlocuiască apa în radiatoare. În sfîrșit, un autobus transporta o parte din inginerii, tehnicienii și muncitorii calificați ce trebuiau să construiască stațiunea experimentală.

Așadar, în urma automobilului de comandă venea convoiul alcătuit din cele trei camioane de la Șanghai și din cele patru camioane și autobusul de la Nankin.

* Romanul revăzut și completat de autori va apare în Editura tineretului.

** Celeritatea sau timpul de răspuns a contorului cu scintilație e mult mai rapidă decît aceea a contorului Geiger-Müller, care e de 100 de micro-secunde (N. A.).

*** Alcool avînd un punct de congelare scăzut (N. A.)



Fin Siao-šan conducea tăcut GAZ-ul. Telefonind la Hancou, i s-a comunicat că transportul de la Lanciou nu sosise. Temerile lui se dovedeau întemeiate. Părindu-i-se că va câștiga timp dacă vor ajunge cit mai curînd la Hancou, Fin hotărî să pornească imediat, chiar dacă vor avea de călătorit și noaptea.

Convoitul gonia acum pe sub stîncile abrupte ale unor munți.

— Cit de chinezească e priveliștea asta! spuse Merișor și arătă spre pereții verticali ai masivului, pe care pini zvelți creșteau în cele mai ciudate forme, perpendicular pe povîrnișurile prăpăstioase sau chiar cu rădăcinile deasupra coroanei. Departe, cejurile serii învăluiseră pieptul unuia dintre acești munți, iar arborii de pe el păreau ră-săriți din scrumul norilor.

— Ai dreptate! recunosc Li Cian-su. E ca un desen în tuș. Asemenea peisaje au inspirat pe artiștii noștri.

Aproape fără nici o tranziție, intrară într-o regiune de șes. Văzură la stînga lor nesfîrșite ogoare galbene de orez. Apoi se ivi, risipit pe dealuri, verdele neftiu al arbuștilor de ceai.

— Nu credeți că ar fi cazul să bem un ceai? îi imbie Li Cian-su.

— Vrei să culegem un pumn de frunze?

— Nu. Am cules mai de mult, dar uitasem...

Și scoase dintr-un geamantan un săculeț cu ceai, cinci ceșcuțe de porțelan alb, cinci lingurițe și o solniță cu sare.

— Vrei să oprim mașina? îl întrebă Merișor.

— Nu, vom bea în mers.

Li mai scoase un reșou și o cană metalică (formată din bucăți ca paharele de voiaj), umplu cana, pe care fixă un capac. Apăsă pe buton și spuse:

— Ce cred fizicienii, că numai ei sînt stăpînii tehnicii? Reșoul acesta are încrustat în el un circuit electric, așa că peste cîteva minute vă voi servi un ceai verde cu miros de iasomie, pe care vi-l voi pregăti după așa-numitul stil Min. O să vă învioreze!

— Am auzit că la început ceaiul era folosit ca leac, spuse Sprna.

— Da, abia în secolul al IV-lea, locuitorii văii lanțului au descoperit că este o băutură minunată, care stimulează fără să amețească. În patria lui, în China de miazăzi, *cia* (ceaiul) era cu mai bine de un mileniu în urmă cultivat și prelucrat cu măiestrie, deoarece, prin 780, „spuma jadului curgător“ își făcu intrarea în palatul poeziei. E interesant că evoluția roscatei băuturi poate fi urmărită în linii mari după modurile de preparare.

— Ia spune-ni-le și nouă! îl invită cehul.

— Povestea este veche și-i împletită cu toată istoria Chinei. În îndepărtatele timpuri ale dinastiei Tan, se strîngeau frunzele în turte, se fierbeau, și licoarea aurie era sorbită cu nesaț. Pe urmă a venit dinastia împăraților Sun, care bătea în apă fierbinte praful de ceai. Inceput cu încetul, băutura minunată a cerut un ritual special, pe care l-au înscris în cărți bonzii sectei Zen.

Din cană răzbătu un fisisit ușor. Li Cian-su luă capacul:

— Există trei faze de fierbere, continuă el. Acum, cînd bășicuțele, asemănătoare ochilor de peștișor răzlesc pînă la suprafața e., este prima fază. În „Ceakin“, Cartea ceaiului, stă scris că nu strică să aruncăm și un praf de sare. De astă dată, bășicuțele sînt ca măr-găritarul; este a doua fază, în care trebuie să aruncăm neprețuitele frunze în uncrop. Și, în sfîrșit, de cum clocotul sălbatic stăpînește

ceaiul, să improspătăm tinerețea apei cu o lingură de apă rece ca gheața. Acum ceaiul — acest minunat dar al Asiei — poate fi băut. Am ajuns la cea de-a treia și ultima fază.

— Dar plantarea nu se face tot după un ritual? întrebă Sprna. Intrebarea rămase fără un răspuns imediat.

Pe cind ceilalți sorbeau din filigene, cuprinși de farmecul povestirii, Li Cian-su nu-și putea stăvilii un zîmbet. Se vedea că amintirile îl împing spre destăinuirii de mult închise în sufletul său.

— Ritual?! Zîmbetul lui deveni amar. Să vă spun sincer, în China era așa ceva, dar eu, cind am plantat ceai în California, numai după ritual nu m-am ținut...

Tăcu, apoi respiră adînc și continuă :

— Să nu vă supere că vă plictisesc cu ale mele. Vedeți, sint unele clipe cind nu mai poți să taci, și vorbele te împing singure. Poate să vă mire, dar ceaiul a fost unul dintre motivele care m-au determinat să mă întorc în patrie. Părinții mei au emigrat în S.U.A. pe cind eu eram abia de opt ani. Tata era învățător și, ca mulți chinezi din San Francisco, avea și o boianerie. Această mică întreprindere, în care lucram toată familia, mi-a procurat resursele necesare învățaturii. Totul părea că infloresce pînă cind a venit falimentul. Din leafa mea de asistent și leafa tatii de dascăl nu puteam trăi. În timpul acesta, aici, armatele comuniste eliberaseră o jumătate din țară. Noi doi, eu și bătrînul, munceam din greu. El pe o plantație de ceai, iar eu îl ajutam dînd și meditații. Pentru niște venetici ca noi, viața acolo nu putea fi decît un iad. Atunci ne-am gîndit că, dacă tot este vorba să culegem ceai, mai bine s-o facem la noi acasă. Eram hotărîți s-o facem, dar aici era război. Ciankaiștii mînceau bătaie după bătaie. Pumnul de frunze ciști-gat de tata îl plăteam amîndoi cu sînge. Nu eram comuniști, dar amîndoi eram convinși că amarul din Statele Unite nu-l vom mai întîlni acasă. Mama se prăpădise. La întoarcere, pe drum, s-a dus și tata, iar acum trei ani, la Șanghai, am avut prilejul să culeg ceaiul adevă-rului, înflorit ca niciodată. Restul nu mai are nici o importanță.

— Nici premiul pe care l-ai luat? îl întrebă Tania.

Li Cian-su o privi, dar nu-i răspunse la întrebare.

— Mai serviți o ceașcă de ceai?

Între timp, peisajul se schimbase. În depărtare se vedea Poian-Hu, adică lacul Poian.

— Am intrat în provincia Tziansi, le spuse tovarășilor săi Li Cian-su. De aici a pornit în octombrie 1934 legendarul *Cian Cen* (Marșul cel Lung).

— *Cian Cen!* Ce nume tulburător! murmură Merișor. De cite ori îl aud, parcă înaintea ochilor mi se perindă extraordinara expediție a unor viteji...

— Intr-adevăr, spuse antropologul, e poate cea mai uimitoare expediție din cite a cunoscut istoria umanității. Gîndiți-vă: cu armata lui, Alexandru cel Mare cucerește în 11 ani o imensă regiune a planetei întinsă din Macedonia pînă în Mesopotamia; lui Gingis-Han i-au trebuit două decenii ca să-și mărească stăpînirea din taigaua siberiană pînă la Marea de Azov; Tamerlan și-a sporit imperiul de la Tarim la Smirna pe 6.000 km abia într-un pătrar de veac; Napoleon a străbătut și el, în decurs de peste zece ani, Europa pe mai mult de

5.000 km, de la Oceanul Atlantic pînă la Moscova, unde a fost zdrobit; aceeași performanță fatală a fost realizată și de Hitler într-un timp de două ori mai scurt. Toate aceste isprăvi rîmîn cu mult în urma Marșului cel Lung. În numai un an, Armata Roșie a comuniștilor chinezi a străbătut 25.000 de li, adică 12.500 km.*

— Ai dreptate! Asemenea mișcări de trupe n-au mai existat în istoria lumii...

— N-au existat, fiindcă această expediție n-a fost a unui om, ci a întregului popor. 300.000 de viteji au străbătut, din bătălie în bătălie, 18 lanțuri de munți, dintre care cinci acoperite cu zăpezi eterne, au trecut 24 cursuri de apă, semănînd, cu prețul vieții lor, ideile revoluției. Și tocmai prin asta se deosebește Marșul cel Lung de toate exemplele din trecut. Cuceritorii pe care i-am pomenit și ceilalți ca ei au pustiit în calea lor țările, iar de pe urma împărățiilor lor nu s-a ales decît praful. Dinpotrivă, eroismul aceluia care s-au jertfit în cursul Marșului cel Lung n-a fost zadarnic. După numai 14 ani, ideile pentru care luptaseră au cuprins întreaga suflare a țării...

— Adică un sfert din omenire! adăugă Merișor.

— Prieteni, ce priveliște încîntătoare! le spuse Tania arătînd cu mina înspre dreapta lor.

Străbătînd o rețea deasă de canale, convoiul ajunse la malul unui mare lac, în care soarele apunea majestuos. Sute de jonci îl brăzduau încărcate cu orez, cărbuni de pămînt, sare și olărie. Plute gigantice de o sută de metri, formate din unirea a mii de trunchiuri, purtau sate întregi cu colibe de bambus și grădini plufitoare. Din luntrile lor cu covilfir, pescarii prindeau peștele cu ajutorul plaselor, al curseilor sau al undișelor.

— Uite cum plonjează cormoranul acela! se minună Merișor. Bravo! Prinde peștele și-l aduce la luntre.

— Da, pescarii chinezi folosesc cormoranii, după cum vînătorii folosesc șoimii.

— Iar eu, spuse nerăbdător Fin Siao-șan, ieșindu-și din mușenia de pînă atunci, aș vrea să folosesc mai repede bacul care o să ne ducă la celălalt mal.

— Vrei să ajungem chiar în noaptea asta la Hancou? îi întrebă Merișor.

— Neapărat. În trei ore și jumătate putem străbate această distanță.

— Nu ne va fi greu pe întuneric?

— Nu mai greu decît ziua. Geamurile tuturor vehiculelor noastre sînt metascopice**.

* * *

După ce bacul transportă vehiculele pe malul apusean al lacului Pojan, convoiul își continuă cu cea mai mare viteză cursa.

* În octombrie 1934, Cîan Kai-și, urmîndu-și politica de trădare a luptei împotriva cotropitorilor japonezi, a mobilizat o armată de un milion de oameni, pentru a dezlănțui a cincea campanie împotriva comuniștilor. În octombrie 1934, forțele principale ale Armatei Roșii au părăsit baza din provincia Tziensi, din sudul Chinei, și, ocolind pe la nord-vest, au ajuns la Ianan și s-au concentrat în această regiune eliberată.

** Metascopice, adică putînd transforma razele infraroșii în raze vizibile.

În autobusul constructorilor, atmosfera era însuflețită și veselă. Se formaseră câteva grupuri care discutau cu aprindere despre viitoarea lor activitate, rideau de snoavele spuse de careva sau acompaniau cîntecele transmise la radio.

— La urma urmei, spunea un mecanic, ce rost o să aibă stațiunea asta pe care trebuie s-o ridicăm? Nu zic ba, o să fie o treabă îndrăcită să cocoșăm deasupra norilor un laborator, și orice treabă îndrăcită mă atrage. Dar zău, nu-i văd prea bine rostul..

— Nici atîta lucru nu pricepi? îi spuse un sudor. Construim o stație meteorologică. Nu-i așa, tovarășe inginer?

— Cred că se vor face acolo și observații meteorologice. Dar scopul stației va fi altul.

— Nu mi-ar strica să știu și eu, zise mecanicul.

— Să vă spun. Sarcina principală a stațiunii va fi să cercetăm razele cosmice. Ce soi de raze sînt și astea? Vă pricepeți puțin în electricitate. Știți dar că frecvența unei unde electromagnetice e numărul de perioade pe secundă și că această frecvență crește în raport invers cu lungimea de undă. La o frecvență de un hertz, adică de o perioadă, lungimea de undă e de 300.000 km pe secundă.

— Asta știu. La lecțiile de radiofonie am învățat că o undă mijlocie de 300 m are un megahertz, adică un milion de perioade pe secundă.

— Ei bine, razele cosmice au frecvențe fantastice, care pot atinge și un milion de miliarde de megahertzi.

Sudorul fluieră admirativ la adresa unei asemenea frecvențe.

— Ceea ce înseamnă că lungimea lor de undă e grozav de mică.

— Firește! O asemenea frecvență corespunde, la o lungime de undă de numai 0,003 angström* sau — folosind o măsură și mai mică — de 3 unități X, ceea ce reprezintă a treizecea miliardă parte dintr-un milimetru. Vă dați seama că aceste radiații sînt extrem de pătrunzătoare. Cîț privește numele, îi se spune „cosmice”, fiindcă vin din cosmos..

— Și cosmosul ăsta unde se află?

— Întrebarea asta e prea grea pentru biata mea minte, mărturisî zîmbind inginerul. De-abia ți-aș putea desluși unde ne găsim noi în cosmos.

— Cum vine asta?

— Vezi dumneata, cosmosul ăsta nu e altul decît universul, numit așa cu un cuvînt grecesc.

— Aha, vasăzică, razele cosmice vin din străfundul lumii..

— Cam de pe-acolo.

— Și cu ce le putem fi de folos?

— Le putem domestici. Dar pentru asta trebuie să le prindem.

— Foarte bine! rise mecanicul. Dacă e nevoie, vom merge și la vînătoare de raze cosmice..

— Comie ești tu! îl apostrofă sudorul. Ele sînt numai cosmice.

— Fie și cosmice! Ce contează cum le cheamă, totul e să le vînăm.

— Nu va fi necesar! îl potoli inginerul. Treaba asta au s-o facă alții. Nouă ne revine doar sarcina să construim cursa în care vor fi prinse razele, adică stațiunea experimentală.

* Un angström e a zecea milioane parte dintr-un milimetru, iar o unitate X este egală cu a mia parte dintr-un angström, adică cu a zecea miliardă parte dintr-un milimetru.

— Nici asta nu-i rău! Dar, spune-mi tovarășe inginer, ce-i nevoie de-o cursă atît de înaltă? Mai la vale nu se putea pune?

— Să vă explic. Atmosfera joacă rolul unui ecran care frinează înaintarea razelor cosmice. De aceea, cu cît sîntem mai sus, cu cît ne aflăm mai departe de păturile cele mai dense ale atmosferei, adică mai aproape de razele cosmice, cu atît fenomenele vor fi mai intense și mai variate. În acest scop, au fost lansate baloane cu un aparataj ușor pînă la 25—30 km sau rachete stratosferice pînă la 200 km, timp de unul sau două minute. Dar rezultatele obținute cu ajutorul avionului, al balonului sau al rachetei constituie adesea indicații cam nesigure. Aceste indicații trebuie precizate prin îndelungi și delicate măsurători care cer bogate surse de energie și un material greu instalat la post fix, unde să poată fi făcute cercetări regulate timp de luni și chiar ani de zile.

— Și de aceea e nevoie de laborator.

— Intocmai. Pentru vinerea razelor cosmice, stațiile de altitudine reprezintă deocamdată cea mai sigură metodă.

În fundul autobuzului, un om cînta din muzicuță neasemuit de frumos. Repertoriul său părea nefîrșit, fiindcă fiecare îi cerea cite un cîntec, iar omul se supunea imediat. Au răsunit atunci melodii bătrînești din sudul Chinei, cîntece de luptă, ca „Sculați plugarii”! „*Toți mergem la luptă pentru adevăr...*” sau „*Nu e vîntul care zboară peste cîmp...*”*, ba chiar și „Moment muzical” de Schubert, spre mirarea inginerului care ceruse această bucată, vrînd să verifice vastitatea cunoștințelor muzicale ale solistului.

— Strașnică orchestră ai, Ciu! îi spuse careva. De unde ai cumpărat-o?

Într-adevăr, muzicuța lui Ciu era un instrument minunat întins pe trei game: în partea dreaptă, avea o clapă pentru notele cromatice.

— Nu-i cumpărat, le spuse Ciu. E trofeu de război. Ți am de la un prizonier japonez, care, la rîndul său, o avea de la un „kamerad” neamț. Uitați-vă! „Made in Germany”, fabrica „Hohner”.

În acest timp, un grup alăturat dezbătea cu pasiune o problemă agrotehnică: cum e mai bine să semeni porumbul — în cuiburi aflate unul de celălalt la o distanță de 60, de 70 sau de 80 de centimetri? Erau țărani din diferite regiuni ale Chinei și deși, prin activitatea lor, erau devotate regimului popular, vechile deprinderi și interese nu-i părăsiseră. Se văzu din discuție că nu exista o părere unanimă în privința distanței reglementare pentru semănatul porumbului.

— Ce tot vă certați! căută să-i împace Si-șan, un muncitor îndesat ca un taur. Mai bine m-ați lăsa să dorm. Fiecare gospodar are măsura lui.

În loc să-i liniștească, vorbele acestea îi aprinse și mai rău, ca jarul care cade pe o clăie de fin.

— Ce gospodar? se supără unul. Tu crezi că am scos din buric 60 de centimetri? Știința m-a învățat, și asta-i depărtarea cea bună.

— Dar mie cine mi-a spus că la mai puțin de 80 de centimetri să nu semăn? sări un altul. Sau poate străbunicul mi-a cîntat la *sao*** din *țitanul**** pe care nu-l am?! Tot știința m-a învățat și pe mine!

* Cu versul acesta începe „Marșul cavaleriei sovietice”.

** Flaut.

*** Templu închinat strămoșilor unei familii.

La fel se întâmplă și cu sprijinitorul distanței de 70 de centimetri. În favoarea metodei „reglementare”, fiecare invocă știința, adică priceperea agronomului din satul respectiv. O clipă lucrurile se incurcă: ce fel de știință mai e aceea care se schimbă după fiecare raion? În suflețele lor, nu de mult atrase de lumina științei, aceasta reprezenta supremul bun, răspunzătoare tuturor problemelor vieții. Și, deodată, iată că se incurcă la socoteală ca un copil prost.

— Nu vă mai sfâșiți, tovarăși prieteni! interveni Mu Și-lo, un tehnician mai virstnic. Știința nu-i vinovată cu nimic.

— Atunci care dintre noi are dreptate?

— S-ar părea că fiecare aveți dreptate.

— Iți rizi de noi!

— Nu-mi rîd, dar răspundeți-mi la o întrebare!

— Ce vrei să știi?

— Cum se cade să se poarte față de semenii săi omul cumsecade?

— Drept, răspunse unul.

— Cu înțelepciune, mai spuse un altul.

— Cu blindețe, adăugă un al treilea.

— Bine! Așa am și deprins noi din moși-strămoși. Dar dacă asupra lui vine un dușman, tot cu blindețe trebuie să se poarte omul cumsecade?

— Nu.

— Dar cum?

— Cu asprime, cu bărbăție...

— Ei vedeți! Așa se întâmplă și cu pământul pe care-l lucrăm. Altfel trebuie să ne purtăm cu ogorul mănos din văile lui Iantzi și altfel cu solul îndărătnic din nord. Așadar, știința n-a greșit. Agronomii v-au răspuns după soiul pământului cultivat de fiecare dintre voi.

Ascultătorilor le plăcuse această maieutică* sfătoasă a lui Mu Și-lo. Discuția alunecă înspre cea mai însemnată problemă a țărănimii chineze — cooperativizarea.

— Intr-un an-doi, își dădu cu părerea un muncitor tânăr, cred că nu mai rămîne necooperativizat nici pui de țăran...

Si-șan, care încercase zadarnic să readoarmă, se întoarse către tânăr și, de parcă acesta l-ar fi zorit să meargă cine știe unde, îi spuse pe un ton în același timp politic și caraghios de enervat:

— *Mamandî tunja!* Mai așteaptă, tovarășe! Nu fugi atît de repede că rămii singur.

Oamenii riseră.

— Ba, dimpotrivă, replică tânărul. Vino tu mai repede după noi dacă nu vrei să rămii stingher.

— Ei, ei! exclamă vesel Mu Și-lo. Care o avea dreptate: șoimul sau melcul?

Toți îl priviră pe Si-șan. Acesta era un tânăr vinjos, care, în ciuda feței lui brăzdate de numeroase cute, nu părea să aibă mai mult de 30 de ani. Privirea scăpărătoare și buzele senzuale trădau o nestăvilită impetuozitate.

— Uite ce e, fraților, le spuse el tărăgănat. Multe lucruri bune s-au făcut de cinci ani încoace în satul chinez. Dar un lucru nu pot pricepe: de ce trebuie să ne ia pământul?

* *Maieutica* — metodă întrebunțată de Socrate, filozof din Grecia antică, prin care încerca să afle adevărul folosind întrebări meșteșugite.

Vorba asta căzu ca un trăsnet din senin. Până și Ciu, care-i zicea din muzicuță nepăsător la tot ce se discutase până atunci, se opri din cîntat, îl privi curios pe Si-șan și spuse disprețuitor :

— *Fan-tu!* Cap pătrat! Cum poți îndruga asemenea prostii?

— Și, zi! îl întrebă careva. Ești împotriva cooperativizării?

— Depinde! răspunse viclean Si-șan, Grupurile de într-ajutorare nu sînt rele. Te mai ajută cu o parte de semănătoare, cu alta de batoză...

— Dar de arteluri, ce părere ai?

Si-șan i-o tăie supărat :

— Părerea mea e că nu trebuie să ni se ia pămîntul.

Și, întorcîndu-se cu spatele, încercă să adoarmă din nou. Ciu prinse a cînta un gopak și nimeni nu-i mai dădu atenție lui Si-șan.

— Dormi? îl întrebă Mu Și-lo, așezîndu-se lîngă el.

— Nu.

— Vrei să vorbim?

— Ce să vorbim?

— Pari un băiat de treabă. Cum se poate să spui năzbitii de astea! N-ai urmat chiar nici un cerc politic?

— Am urmat, dar ce-are a face? Socotești că dacă urmează omul un cerc, gata! a și fost convins? Sau poate crezi că e mai bine să fiu fățarnic și să spun într-un fel, chiar dacă eu cred altfel?

— Nu, tot mai bine-i ca ce-i în gușă să fie și-n căpușă. Dar tu faci un fel de agitație care pe proști i-ar putea zăpăci.

— Slavă domnului că cu dumneata nu-mi merge! rise Si-șan.

— Spune-mi flăcăule, ce meserie ai?

— Sînt conducătorul unei brigăzi de săpători.

— Da-nainte de asta, ce-ai fost?

— Țăran sărac.

— Și părinții tăi?

— Și mai săraci.

— Cu teoriile tale, nu prea cred că-i ai la suflet pe comuniști.

— Ba li am, răspunse grav Si-șan. *Nomi* este cea mai bună speție de chipare, iar *gunceandanjen* (comunistul) e cea mai nobilă intruchipare a omului.

— Mă, băiete, tu-mi aduci aminte de E-gun, care iubea dragonii*.

— De ce?

— Ulte de ce. După cum spuneam, E-gun iubea dragonii: arma, uneltele și sculpturile din casa lui, toate aveau chip de dragon. Despre asta a aflat un dragon adevărat, care a coborît din nori și a primit prin fereastra lui E-gun, iar coada și-a strecurat-o pe ușă. Văzînd dragonul, E-gun a aruncat ce avea în mîini și, înnebunit de groază, a rupt-o la fugă. S-a dovedit astfel că E-gun nu iubea deloc dragonii, ci doar ceea ce semăna a dragon...

— Nu pricep parabola dumitale...

— Tu spui că iubești comunismul, dar cînd acesta te îndeamnă să intri în artel, te sperii și-o iei la sănătoasa...

— Moșule dragă, cînd i-am dat un picior în spatele moșierului nostru, m-am bucurat, dar cînd mă gîndesc că s-ar putea să intru în artel, nu mă mai bucur...

— Asta fiindcă te mai stăpînește *Tu-Sen*, duhul pămîntului.

O vreme tăcură, apoi deodată Mu îl privi bănuitor pe Si-șan.

* Poveste din cartea lui Liu-Sian „Sin-Siul”, scrisă în epoca dinastiei Han.

— În timpul războiului ce-ai făcut?
 — Am fost în Armata Populară!
 — Daaa?! Și tot așa vorbeai?
 — N-aveam timp, că înaintam prea repede.
 — Și ce orașe mi-ai eliberat?
 — Mă vezi dumneața pe mine în chipul lui Cian-Fei* eliberând orașe?
 — De ce nu! Ești destul de voinic! Și n-ai intrat în nici un oraș?
 — Ei, de intrat, am intrat eu: în Nankin, în Anțin...
 — Te pomenești atunci că ai luat parte la forțarea lanțziului?
 — Să știi că ai haz, moșule! Dacă e să vorbim cum vorbești, așa spune că mai degrabă lanțziul m-a forțat pe mine.
 — Cum, n-ai trecut fluviul?
 — Ba da, printre ultimii.
 — Ți-a fost frică?
 — Nu, eram prea ocupat...
 — Cu ce?
 — Ei, cu podul. Stăteam în apă și-l țineam pe umeri ca să treacă ostașii...

Ochii bătrînului se împăienjeniră. În fața lui se afla deci unul dintre eroii Armatei Populare care au luat parte la legendara acțiune în care un milion de oameni au trecut sub ploaia bombardamentului Marele Fluviu.

— Mă, băiete mă! spuse bătrînul și-l sărută. Tu ești unul dintre „pilonii vii“.

— Nu-l nici o scofală! răspuse Si-șan. Alți piloni n-aveam la îndemână, dincolo trebuia să ajungem, așa că altă cale nu exista.

— Te pomenești că ai vreo decorație, îl iscodi Cen.

— Am.

Și „pilonul viu“ scoase din buzunar o cutioară, în care era pusă mărturia isprăvii lui, și spuse:

— Asta dovedește cât de imperfecti sîntem. Mai avem nevoie ca să ni se dea decorații pentru că ne-am făcut datoria.

— N-ai decît s-o iei drept o amintire a unei datorii împlinite.

Și, trecîndu-și privirile de la decorație la omul acesta uriaș, cu ochii arzători, bătrînul izbucni deodată în hohote de ris.

— Dar sucit mai ești, n-am ce spune! Ai trecut lanțziul și mai dai zor cu pămîntul tău.

— Tatăl meu, tovarășe, era atît de sărac încît nici măcar „lipit pămîntului“ nu i se putea spune. N-avea nici cît a scos diavolul din fundul mării sub unchle**...

— Imi vine să te bat măi băiete, rosti cu obidă Mu. Zău așa! Tu să te pui în poară cooperativizării?

— Moșule, moșule, eu pînă nu văd nu cred... Să se facă mai întii. Dacă-i...

— Dacă-l bine, e de mine; dacă nu... Ești nerod rău băiatule, atîta tot. O să trebuiască să te scuture bine consătenii tăi. Pentru prima oară în cei șaptezeci de ani ai mei văd un viteaz în piele de prostovan!

* Cian-Fei, strălucit comandant de oșii, vestit pentru vitejia lui.

** Dintr-o veche legendă în care se spune că dracul n-a putut să scoată țărîna din fundul apelor ca să creeze pămîntul.

Strowberry și Kriegsfeld fac planuri de viitor. Uhan. Rectorul Go In-U potolește cu răbdare mânia lui Fîn Siao-șan. Ciu stă de vorbă cu o „broască țestoasă”. Tania nu mai are chef să zîmbească. Li Cian-su ia în primire noi camioane. Petea și Tao-tsu se simt încolțiți. Iuan întîlnește un cunoscut. Tovarășul Tien-huă privește cu binoclul. În urmărirea puului de figru.

Intr-o încăpere rotundă și boltită, în fața unor birouri din materie plastică și care, din pricina numeroaselor butoane, comutatoare și dispozitive electronice, se asemănau mai mult cu niște mese de comandă, stăteau doi oameni îmbrăcați în haine albe, făcute dintr-o țesătură neobișnuită.

— Ce vești ai, Günther? întrebă unul dintre ei.

— Deocamdată nimic interesant.

— Cum? N-ai cîntat nimic?

— Eah! Omul nostru de la Nankin tocmai mi-a transmis că expediția n-a rămas mult acolo și a și pornit spre Hancou. Cînd să-i cer amănunte, s-a întrerupt legătura. Abia peste o oră am izbutit să-l prind din nou. Mi-a spus o poveste cu un ciine care l-ar fi atacat.

— Ce caraghios! Dar de la Ciu n-ai mai aflat nimic?

— Ba da, Joe! rinji Kriegsfeld. „Marșul cavaleriei sovietice” și alte aiureli. Ceea ce înseamnă că au călătorit mereu și că n-a avut posibilitatea să rămîină singur.

— Ți-am spus eu că nu-s practice muzicuțele tale!

— Pentru viteza cu care le-am improvizat sînt excelente, oftă plictisit Günther.

— Cu primul prilej, să le transformi astfel încît semnalele să poată fi transmise cu degetul și nu prin suflare.

— Bine.

— Acum spune-mi cînd și unde crezi că e mai bine să fie atacați.

— În orice caz, după ce s-a completat convoiul. Ca să nu mai rămîină nimic din toată complexa lor expediție. Cît privește locul, el depinde de ruta pe care o vor lua.

— Pentru asta însă e nevoie ca muzicuța lui Ciu să ne mai slăbească cu șlagărele roșilor și să ne trimită informații ca lumea.

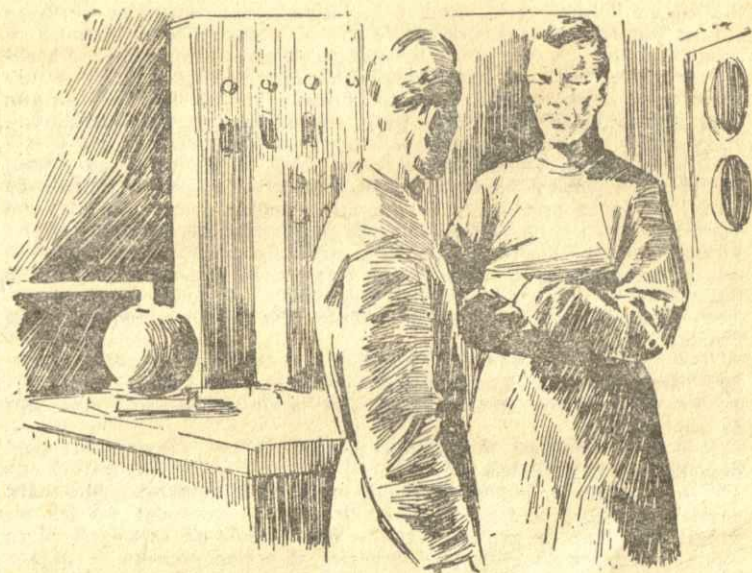
— La prima haltă, îi voi transmite dispoziția ta.

— De la roșii ăștia te poți aștepta la orice surpriză. Originali cum vor să fie, te pomenesci că și-au băgat în cap să nu mai facă nici o haltă pînă în Tibet.

— Exclus. Măcar două-trei opriri trebuie să facă. Și apoi avem tot timpul să-i distrugem. Totul e ca treaba să fie făcută sigur și la loc ferit, adică, cel mai bine, într-o regiune muntoasă...

— Te vei ocupa de amănunte și-mi vei arăta planul concret. Dar te invit să te grăbești. Mă cuprinde furia cînd mă gîndesc că nemernicii ăștia ar putea dibui laboratorul nostru.

— E puțin probabil să ne descopere, deși nu este cu nepuință. Ani întregi am lucrat aproape în liniște. Ce vrei! Pămîntul devine tot mai mic. Cît îi privește pe roșii, ăștia și-au băgat în cap sloganul lup-



tei împotriva petelor albe din Tibet și îl vor pune în aplicare cu obișnuita lor tenacitate. Oricum, vom avea de furcă cu ei.

— Tocmai de aceea, miine am să pun la punct planul atacării și dezagregării afurisitei lor expediții!

* * *

Dacă veși căuta orașul Uhan, nu-l veși găsi decît în cele mai recente hărți ale Chinei, cu toate că este unul dintre marile municipii ale republicii și centrul administrativ al Chinei centrale de sud. În schimb, în hărțile mai vechi, veși afla în locul Uhanului trei orașe: Hancou, Hanian și Ucian. De fapt, Uhanul reprezintă un complex de orașe; e format din cele trei localități mai sus amintite. În acele părți, lanțul curge de la sud-vest spre nord-est. Hanianul se află pe malul stîng al marelui fluviu, iar Ucianul — pe cel drept. La nordul Hanianului e situat Hancoul, aceste două orașe fiind între ele despărțite de riul Hanșui, un afluent important al lanțului.

Din „Pavilionul cocorului galben“ de pe „Muntele șerpilor“ se deschide vastă panorama întregului Uhan, căruia siluetele înaltelor furnale îi dau un aspect industrial. Însemnătatea comercială a acestui oraș, care astăzi numără 1.300.000 de locuitori, e subliniată de însăși străvechea-i faimă de a fi „nodul ce leagă nouă provincii“.

Convoiuł expediției intra la miezul nopții în curtea împrejmuită de clădirile universității de pe țărmul inverzit al lacului Dunhu. Primul care sări din mașină fu, firește, Fin Siao-șan. Go In-U, rectorul universității, își avea locuința într-o vilă din apropiere. I se telefonă și,

fiindcă nu dormea, veni imediat în intimpinarea oaspeților. Rectorul era un venerabil savant, celebru de câteva decenii prin ideile sale înaintate. Educația pe care o primise îl făcea să prețuiască foarte mult mânierele alese. După ce-i sărută Taniei mina, îi pofti pe oaspeți să mănince și să se odihnească. Nerăbdător însă, Fin dori mai întâi să afle dacă a sosit la Uhan întregul transport afectat expediției. Imbiindu-i cu gesturi largi spre vilă, rectorul le spuse că lăzile cu alimente și medicamente, cu materialele necesare instalării telefericului, cu grupul Diesel și cu mașinile cisterne așteptau în magazii în ridicare de „E.C.I.T.” În ce privește însă materialele pentru construcția stațiunii experimentale, s-a dovedit că temerile inginerului fuseseră întemeiate: directorul uzinei de lângă Lanciou comunicase cu cîteva ore mai înainte că nu poate livra comanda din pricină că-i lipseau mijloacele de transport.

— *Huli-hudu* ! Prost de dă în gropi ! nu-și putu înfrina minia Fin Siao-șan.

— Situația e într-adevăr proastă, dragă tovarășe ! spuse cu o sinceră părere de rău rectorul, pe ale cărui buze flutura totuși un zimbet liniștitor. Cît despre directorul uzinei, ce să zic ? Nu-l socoti chiar atît de vinovat...

— Nu-i vinovat ? strigă Fin și se opri în pragul vilei. Cînd fiecare clipă e prețioasă !?

— Stimate coleg, zilele vieții mele sînt numărate. Minunata voastră expediție cred că e ultima bucurie ce mi-e dat s-o trăiesc. Dragii mei, sînt de partea voastră, dar trebuie să înțelegi că în China contemporană clipe prețioase sînt și acelea pretinse de giganticele combinate metalurgice construite la Anșan, Baotou și Uhan. Clipe prețioase cere și uriașa uzină de instrumente pneumatice de la Șenian. Clipe prețioase sînt și acelea ale vitejilor care aruncă peste China mii și mii de kilometri de cale ferată, și ale îmblinzitorilor sălbaticului Huanhe, și ale oamenilor care vor să facă să răsară la Șan-mîn unul dintre cele mai mari lacuri de acumulare, și ale săditorilor vastelor perdele forestiere, și ale...

— Nu trebuia totuși să ne lase fără camioane !

— Ce vrei, viața e paradoxală ! Camioanele disponibile au trebuit să transporte o comandă urgentă pentru uzina de autocamioane de lângă Cianciun !

Toți riseră.

— Și ce credeți că e de făcut ? întrebă Fin, domolit, în același timp de cuvintele înțelepte ale bătrînului savant și de atitudinea lui prevenitoare.

— Întîi, să vă odihniți pînă mine dimineată ! Și, cu aceeași desăvîrșită politețe, rectorul deschise ușa vilei.

— Bine, bine, dar...

— Am pregătit camioanele de care aveți nevoie...

— De unde le-ați scos ?

— Din receptorul telefonului ! Am vorbit cu ministrul.

— Sinteți un om de ispravă ! spuse cu recunoștință Fin. Dar de ce n-a vorbit și Lanciou cu ministrul ?

— Pesemne că receptorul său era mai mic, glumi rectorul. Nu uitați că Uhanul e de cîteva ori mai mare și, deci, mai bogat.

— Vom avea totuși o întîrziere de cel puțin două săptămîni, nu se lăsă Fin. Gîndiți-vă că pînă acolo avem un drum de aproximativ 1.450 km.

— Nu înseamnă decît o singură săptămînă...
— Faceți socoteala: dus și întors!
— Numai dusul și nici el complet.
— Cum asta?
— Matematic. Ați uitat că, mulțumită clipelor prețioase consumate de bravii noștri constructori, veți avea la dispoziție două șosele care vă vor duce la Lhasa: nu numai prin Sikan, ci și prin Țzinhai. Din Lanciou veți merge pe cea de-a doua, care e cu 150 km mai scurtă.

— E totuși un ocol. Avem atîtea vehicule în convoiul nostru! Inmulțiți numărul lor cu 1.300 km și veți vedea cît combustibil se irosește...

— M-am gîndit și la obiecția asta! replică imperturbabil rectorul. Convoiu va lua ruta Sikan-Tibet, iar la Lanciou vei merge doar dumneata...

— Bine, am înțeles! surse, în sfîrșit, Fin Siao-șan. Totuși o oarecare risipă tot va fi căci va fi nevoie să iau cu mine și autobusu constructorilor. Și-i voi face tovarășului director o recepție ca să mă fină minte!

— Pentru asta trebuie însă să acumulezi puteri noi! Și, deschizînd ușa sufrageriei, rectorul își invită oaspeții: „Dragii mei oaspeți, poftiți, vă rog, la această frugală și modestă cină!”

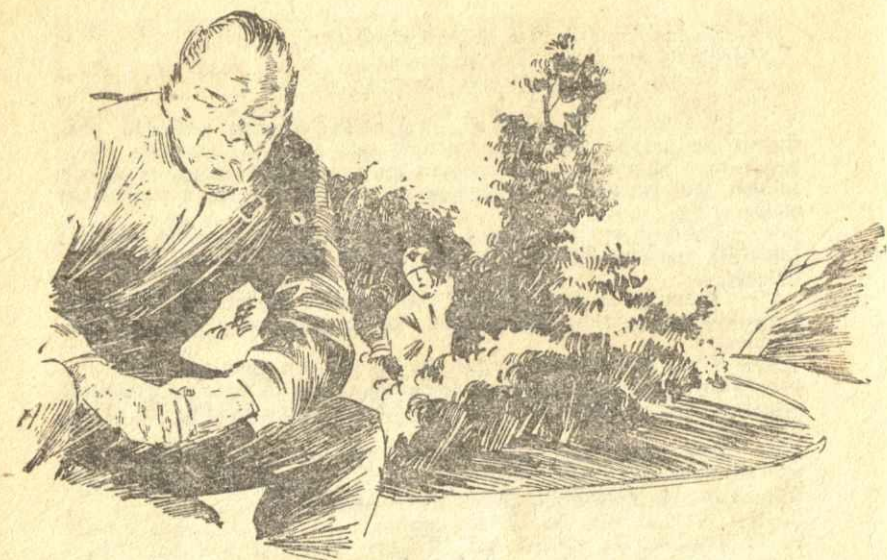
*
* * *

A doua zi în zori, Fin Siao-șan își adună tovarășii pentru a hotărî modul în care vor pune în aplicare ideea sugerată de rector. Consfățuirea nu dură mult. Convoiu avea să se împartă în două: GAZ-ul, autobusul și camioanele goale primite de la Hancou vor porni spre nord-vest, urmînd să ia ruta Țzinhai-Tibet; restul vehiculelor se vor îndrepta direct spre Lhasa, pe șoseaua Sikan-Tibet. Cu Fin trebuiau să plece la Lanciou Tania și Merișor. Grija primirii alimentelor și a celorlalte produse de la Uhan, precum și răspunderea pentru convoiu Sikan-Tibet o avea Li Cian-su, care urma să fie însoțit de Sprna.

Cu toată graba lui, Fin nu se îndură să plece înainte de a controla rapid produsele tehnice care tocmai erau urcate în camioane. Astfel, văzu cum una dintre mașini era încărcată cu materialele necesare instalării unui teleferic capabil să transporte sarcini de o tonă: un cablu purtător de 25 mm, un cablu trăgător, scribeți, bene de serviciu etc. Alte două camioane conțineau elementele detașate ale unui grup Diesel de mare putere (de 75—100 C.P., cu un dinam de 500 A, 110 V și un alternator de 10 K.V.A.) permițînd obținerea directă a curentului continuu pentru bobinele magnetice. În sfîrșit, trei mașini-cisterne duceau benzina necesară a 6 cuve de cîte 1.000 de litri.

În acest timp, constructorii autobusului, cărora li se anunțase noua rută, se pregăteau să pornească în curînd la drum. Numai Ciu ieșise la șoseaua aflată în apropiere și, așezîndu-se pe o piatră kilometrică, prinse a-și răsuci o țigară. După două minute, dintr-un desîș apărură capul unui om. Ciu se îndreptă într-acolo și, incredîndu-se că nu-l vede nimeni, pătrunse și el în desîș. Avu loc următoarea discuție:

— Unde naiba te-ai ascuns pînă acum? De ce n-ai venit la Nankin, broască țestoasă?



„Broasca țestoasă“, în care luan ar fi recunoscut pe adversarul său cu muzicuță, scriși de furie :

— Am avut un ghinion scirbos ! Mai întâi a trebuit să mă descotorosesc de hoitul unui milițian care nu știu ce a mirosit la mine. Pe urmă cînd am întrebat la institut de voi, mi s-a spus că ați plecat. Cine să bănuiască zorul ăsta ? Se înnoptase. Mă pregăteam tocmai să-i cînt ceva șefului, cînd s-a năpusit asupra mea un dulău cit toate zilele de mare. După aceea, colac peste pupază, mi-a mai tras o beșteală șeful, că imediat m-a băgat în viteză... Eah !

— Mă Șan-lun, mă ! îi spuse Ciu înveselit. Tare neghiob ești ! Șan-lun scuiță cu ciudă.

— După ce am inebunit o noapte întreagă ca să vă ajung, tu mă faci și neghiob ? ! Numai eu știu cum am reușit să mă cațăr fără să fiu văzut pe camioanele...

— S-o scurtăm ! N-am timp de pierdut. Ascultă, planul expediției s-a schimbat în ultimul moment. Eu voi pleca în autobus spre Lanciou pentru remorcarea unui alt convoi. De partida asta mă voi ocupa eu. Șeful mi-a cerut să-ți transmit ordinul să ai grijă de convoiul care se va îndrepta spre Lhasa prin Sikan. Treaba ta e într-o măsură mai ușoară. Ai mișcările mai libere...

— Vai de-o așa libertate ! Peste tot nu văd decît dușmani...

— Lasă văicăreala ! Deschide-ți ochii și vei vedea și prieteni ! Iată o adresă : strada Veche nr. 15. Numără mașinile expediției care vor pleca de aici și fă-ți toate socotelile cu calm. Vei fi ajutat de Ciu Lao-vei de la adresa pe care ți-am dat-o. Arată-i bănuțul ăsta și spune-i : „*Sisian fen*“ (Întîlnire fericită). Și mai ales rămii mereu în legătură cu șeful. Măcar pentru asta, și ți-e mai ușor. Eu trebuie să stau mereu printre drăgușii ăștia de „tovarăși“ și să le cînt șlagăre

bolșevice. Lao-vei are să-ți spună cum și când să acționezi. Ei, să te ajute norocul și Ciao Gun-min!*

După un sfert de oră, GAZ-ul, autobusul și un șir de camioane demarau cu destinația Lanciou. Intrucît camioanele erau goale, Fin se gîndi ca primul dintre ele să le remorcheze pe celelalte, pentru a face economie de combustibil.

* * *

Înainte de a pleca, Tania primise o veste proastă. O radiogramă din Șanghai îi anunța fuga lui Petea. Totodată, directorul taberei o încredința că nu trebuie să fie neliniștită, deoarece fuseseră luate toate măsurile pentru găsirea cumnatului ei. Tumanova nu-și împărtași tovarășilor săi necazul, ca să nu-i tulbure. Singurul lucru pe care-l făcu fu să trimită la Șanghai o radiogramă prin care, indicînd noul drum pe care-l lua, cerea să fie ținută la curent cu toate cercetările întreprinse. Cum o văzu, Merișor, care simțea o afecțiune tot mai puternică pentru Tania, își dădu imediat seama că s-a întimplat ceva cu ea. Pentru prima dată însă de cînd se cunoșteau, geofiziciană nu-i răsplăti cu un zîmbet de simpatie încercările lui de a glumi, ci, rece, ca un sloi de gheață, îl privi de parcă ar fi fost un străin. La insistența lui de a-i spune ce s-a întimplat, Tumanova îi răspunse scurt, deși pe un ton mai puțin glacial decît privirea, că are o migrenă și că-l roagă să n-o mai sîcîie. De fapt, se simțea cuprinsă de o mare nefericire, i se părea că-l pierduse pentru a doua oară pe Tumanov, se căina că-l luase pe băiat în China, iar dacă tot îl luase că nu-l ținuse lingă sine. Și, în ciuda asigurărilor date de directorul taberei, Tania îl și vedea pe împielitatul ei de cumnătel incolțit de cele mai teribile primejdii. Cum ar fi putut ea bănuși că, numai cîteva ore de-ar mai fi zăbovit la Uhan, s-ar fi întîlnit cu însuși Petenka!

După plecarea lui Fin Siao-șan, Li Cian-su, molipsit de zorul acestuia, se grăbi să ia în primire restul lăzilor. Ca medic și ca unul care participase la alcătuirea rațiilor alimentare trebuitoare expediției, Li se bucura nespus de mult de privescerea nenumăratelor lăzi, al căror conținut avea să fie digerat de membrii „E.C.I.T.”-ului. Își aminti de ședințele pasionante care avuseseră loc la Pekin pentru stabilirea precisă a cantităților alimentare fundamentale (de zahăr, proteine și grăsimi) care trebuiau furnizate zilnic organismului, pentru buna lui funcționare. O adevărată dispută se încinsese atunci cînd trecuseră la definirea substanțelor mai rare, dar deopotrivă de indispensabile echilibrului organic, rolul lor fiind să asigure o utilizare corectă a hranei de bază.

Rația calorică necesară celor 50 de oameni ai expediției a fost prevăzută la 4.500 de calorii pe zi, cu un excedent de securitate de 35% (rația normală în clima noastră fiind de 3.000 de calorii). Într-un camion acoperit erau tocmai urcate cinci lăzi cu *pemmican*** și zece lăzi cu lapte praf. Alte numeroase lăzi cu zahăr, marmeladă, praf de ouă, praf de supă, ciocolată, ceai etc. (care trebuiau să le ajungă pe timp

* *Ciao Gun-min*, zeul bogăției în mitologia chineză.

** *Pemmican* este numele indian dat unui extras de carne de căprioară sau de bivol, preparat astăzi industrial. Conservat în cutii metalice, *pemmicanul* se prezintă ca o pastă granuloasă, foarte grasă și hrănitoare, din care doar 100 de grame pe zi pot, la rigoare, menține în viață un om.

de șase luni de zile) ocupară treptat spațiul a două camioane. Un butoiș metalic cu spirt și un altul cu rom aveau să îndeplinească, în doze stricte, atît funcții alimentare și sanitare cît și o formă concretă de premiere. E adevărat însă că unul dintre criteriile după care fuseseră aleși membrii expediției era tocmai lipsa unei predilecții speciale pentru această băutură! În special lăzile cu praf de lapte și de supă îi procurau lui Li Cian-su o mare bucurie, ele reprezentînd victoria punctului său de vedere că, pe lângă tainurile prevăzute, e neapărată nevoie și de un „element de volum”. Acest element contribuie la buna circulație intestinală și la producerea senzației de săturare, fără el oamenii avînd tendința de a mânca prea mult. Apa, care avea să se transforme în lapte și supă, trebuia să țină locul acestui element de volum. În sfîrșit, un întreg autobus era amenajat ca dispenser, cu pat de operație și o bogată instrumentație chirurgicală, cu aparate de raze X și ultrascurte și cu alte cuceriri ale științei medicale — toate construite la dimensiuni minime. O remorcă a autobuzului era depozitul de medicamente, seruri și vaccinuri.

Cînd Petea, Tao-tsu și Iuan se apropiară de una dintre porțile universității, convoiul, format din 12 camioane, 3 mașini-cisterne și avînd în frunte autobuzul sanitar, tocmai se punea în mișcare.

— Expediția în Tibet a sosit, tovarășe portar? întrebă laconic Tao-tsu.

— Chiar acum pleacă.

— Pe unde?

— Pe poarta principală.

În clipa aceea, urmat de Iuan, Petea se apropie de prietenul său și începu să-l tragă cu nerăbdare de haină. Abia atunci portarul, de după ferestruica-i îngustă, avu perspectiva exactă a interlocutorilor săi. Tresări și duse mina la telefon.

— Pe unde putem ajunge la poarta principală? se informă Tao-tsu.

Paznicul însă era ocupat de altceva. Făcu un număr și nu spuse decît:

— Au venit!

Petea îl privi întrebător pe micul chinez, care se grăbi să-i traducă cele auzite.

— Da, da, mai rosti în telefon paznicul. Cu un ciine...

— Hai! Ne-am ars! șopti în grabă Tao-tsu și îl și trase pe Petea. Urmăritorul nostru e aici...

Cînd portarul se întoarse spre ferestruică, băieții și dulăul tocmai o zbugheau pe după colț.

Între timp, de la fereastra unui birou de la etajul întii, un om privea cu un binoclu la cei trei fugari. Deodată privirea îi căzu pe profilul micuței Ciu-tzai, și un ris răsunător cutremură încăperea. Un bărbat scund și vînjos, cu sprincenele imbinat, veni lute la fereastră:

— Ce s-a întimplat, tovarășe Tien-huă?

— Pionierul Petea Tumanov s-a deghizat în fată...

— O fi mirosit copoiul de pe urma sa.

— Pesemne...

Tien-huă își îmbracă haina de piele, își trase pe cap șapca și-i întinse celuilalt mina:

— La revedere!

— Drum bun! răspunse omul cel scund și, în timp ce coborau treptele, adăugă:

- Să știi că-i totuși un mod primejdios de educație!
- Știu. Uneori însă n-ai de unde alege, înseși condițiile te constrâng! În orice caz, după ce va trece examenul acestei școli a vieții...
- Il vei premia...
- Da, cu o scărmanăală.

* *
* *

Prin poarta principală, mașinile expediției ieșeau una după alta. Petea fugi după ele, aruncînd lui Tao-tsu frînghia lui Iuan. (De la întimplarea care avusese loc la Nankin, băieții luaseră hotărîrea să-și fiină dulăul din scurt.) Era însă prea tîrziu: ultimele camioane se îndepărtau în viteză.

— Bine că de data asta le-am văzut măcar plecînd, spuse filozofic chinezul.

— Data viitoare însă nu se mai poate, trebuie să le prindem!

— Ha! făcu Tao-tsu, dar nu-și sfîrși risul că Iuan se smuci deodată iritat.

Băiatul se uită încotro trăgea ciinele să alerge:

— Petea, ăla e omul cu muzicufă!

— Da? De unde știi?

— Ai uitat că l-am privit sub felinar?

Intr-adevăr, peste drum, în rînd cu alți gură-cască, ședea trîntit pe iarbă și Șan-lun, care, contemplînd, chipurile, nepăsător convoiul, își și făcea planul cum avea să-l distrugă. Norocul băieților că, absorbit de gîndurile lui, omul nu-i observase.

— Să nu ne zărească!

— Hai să ne dăm pe după oamenii aceia!

— Ce naiba o fi căutînd? se neliniști Petea.

— Tot ce a căutat și la Nankin.

— Și cum a răsărit deodată aici?

— La fel ca și noi...

— Cred că n-ai asemănare în lume.

— Nu-i așa?!

— Ba da, însă prin lipsa ta absolută de spirit de observație.

— Ce-ți veni?

— Dacă ai fi fost cotei, iepurii ți-ar fi mincat mustățile.

— Lasă fleacurile! Ce vrei să spui?

— Că individul ăsta vrea răul expediției.

— Dovedește!

— Uită-te la el! Nu vezi cum stă tolănit în iarbă de parcă s-ar distra privind? Fumează nepăsător și plictisit nu ca omul care caută să se angajeze undeva. De ce n-a intrat în curtea universității dacă-l interesa expediția?

— De unde știi că n-a fost înăuntru? Poate că nu i-au primit oferta...

Deodată Șan-lun se sculă, întrebă pe careva cît este ceasul și porni grăbit.

— Tu nu vezi? Pînă acum era indiferent și, fără de veste, și-a adus aminte că trebuie să meargă undeva.

— O fi avînd vreo întîlnire...

— Dacă ar fi avut timpul să stabilească întîlniri, n-ar fi întirziat...

— Poate că vrea să plece după expediție...

— Aha! După expediție? Ar însemna că n-a luat legătură cu ea și că, așadar, nici n-a fost refuzat. Tu nu vezi că-i un individ dubios?

— Poate că ai dreptate!

— Hai mai repede! Să nu-l scăpăm din ochi!

Șan-lun străbătu jumătate din Ucian până ajunse în strada Veche — mai degrabă o fundătură — aflată în apropierea debarcadurului de pe țărmul lanziului. Prin mulțimea care forfotea în jurul său, nu observă un mic chinez care nu-l pierdea din priviri. Cu atât mai puțin își putu da seama că, la cincizeci de metri, îndărătul băiatului, mergea o prietenă a acestuia însoțită de un dulău cu care Șan-lun avusese plăcerea să facă cunoștință într-o noapte, la Nankin. Cîț îl privește pe Tien-huă (care la rîndul său o urmărea de la distanță pe fetița cu ciinele), acesta n-ar fi putut să fie în nici un caz „mirosit“ de Șan-lun.

Cînd ajunse în strada Veche la numărul 15, Șan-lun se opri și se uită în jurul său. Nevăzînd nimic care să-i deștepte vreo bănuială, intră pe ușa deasupra căreia, pe o pancartă verde, era pictat un marinar; lângă figura acestuia, hieroglife chinuite însemnau firma: „La raiul marinarului“, sub care stătea scris cu roșu: „Local de petrecere“. Această precizare fusese stearsă cu pensula albă (dar vechea inscripție se mai putea citi), iar dedesubt era adăugat: „Birt popular“.

Tao-tsu se uită unde intrase urmăritul și, tăcînd cale întoarsă, se duse la Petea:

— A intrat în „bomba“ asta! Ce facem?

— Mergem după el!

— Dar dacă înăuntru e întreaga bandă?

— Bandă? Parcă pînă adineauri aveai cea mai bună părere despre el!

— Nu mă plictisi! E primejdios să intrăm așa în birlogul dușmanului.

— Mă, Tao-tsu, multe proverbe chinezești nu știu, dar unul mi-a rămas în minte: „Nu poți prinde puil de tigru dacă nu intri în birlogul tigrlui“.

Capitolul VIII

„La raiul marinarului“. Amintiri despre „U. S. Navy“. Tao-tsu interpretează rolul unei călugărițe. Șan-lun încheie o convenție cu uriașul Huai-bin. Un dramatic joc de „marșian“ care se termină spre bucuria lui Huai-bin. Joe Strawberry se preocupă îndeaproape de soarta „E.C.I.T.“-ului.

Birlogul tigrlui era o hruță întunecoasă, în care ardea becul, deși afară era ziua-n amiaza mare.

Trebuie să ai un suflet de adevărat ciankaișist pentru a putea înțelege și gusta atmosfera care domnea înăuntru stabilimentului „La raiul marinarului“. Pentru un om lipsit de asemenea suflet, totul se reducea la un fum compact, duhnînd a sudoare și a vin și prin care se străvedeau mutrele șuie, stropșite și neliniștitoare ale clienților. Toți acei consumatori învrteau actualmente ceva cu aparență legală, dar cu toții aveau, dacă se poate spune astfel, domiciliul moral situat la marginea societății. În termeni mai științifici, aparțineau celui mai autentic lumpenproletariat — erau însăși drojdia lui. Și aceasta mai fără excepție, căci muncitorii și țărani care-și țineau rangul nu intrau bucuroși într-o asemenea speluncă. Doar aceia veniți din alte părți se

mai aventurau pe acolo, dar nici ei nu mai călcau a doua oară pe lă acest fost „local de petrecere”. De unde provenea atunci plăcerea care-i atrăgea pe „credincioșii raiului marinarului”? Din însăși întâlnirea lor. În pinza țesută de aburii alcoolului și fumul mahorcii, ei vedeau înviind, ca pe un ecran magic, amintirile trecutului.

După ce a făcut cunoștință cu Ciu Lao-vei, patronul „raiului”, Șan-lun îi arătă un bănuț și-i spuse: „*Sisian fen!*” (Întâlnire fericită). Birtașul îl privi deodată cu un mare interes și, profitând de faptul că nu era nimeni lângă tejghea, prinse a discuta în șoaptă cu noul venit. După cîteva minute, cei doi se înțelegeau de parcă s-ar fi cunoscut de cînd lumea. La un moment dat, Șan-lun se uită cercetător la o masă aflată în colțul localului. Ciu îl bătu încurajator pe umăr și-l invită să ia loc alături de masa din colț, la care cîțiva indivizi jucau „veiți”.

De la tejgheaua lui, Ciu împărțea mușteriiilor băuturi alcoolice și, cu cite o vorbă aruncată la momentul oportun, întreținea discuțiile iscate între mese.

— Mă, cocostircilor, nu vi s-au uscat pliscurile? se adresă el grupului care juca „veiți”.

— Nu mai avem bani pentru poșirca ta, răspunse unul dintre jucători, în timp ce, încercuind piesele adversarului său, se pregătea să le „mînce”.

— Dar ca să „mînceți” puluri la „veiți” * aveți bani?! Sinteți niște păcătoși!

— Mă, Ciu, arde-te-ar catranul să te ardă! De ce nu vrei să ne mai dai pe veresie?

Ciu rise și se apropie de masa lor.

— Îngerășilor, n-am cunoștință că vi s-ar fi scurtat mina. Aici Ciu făcu semnul șterpelelii. Dimpotrivă, sint sigur că trebușoarele voastre merg bine...

— Să-ți meargă ție, țap lepros, cum ne merge nouă!

Patronul roti o privire isteasă în preajmă pentru a se asigura că la mese nu se află un necunoscut sau un client „dubios” și se adresă „îngerășului” care-l contrazisese:

— Vorbești ca un dobitoc, Huai-bin! De altfel, n-am nici o in-doială că te-ai ramolit.

Huai-bin, un individ mătăhălos, mirii dezaprobator.

— Degeaba te superi, zise Ciu luînd loc la masă. Odinioară vă cădeam pe datorie cel mai scump brandy.

— Știi tu ce fac pe „odinioară” ăsta, răspunse realist Huai-bin. Nouă ni-e sefe acum.

— Nu e bine ce vrei să faci, îl mustră Ciu. Odinioară aveam dolari. Odinioară amurgul nu mă găsea copleșit de ploșnițe de-alde tine, ci de Gohși și Leatnerneckși**.

— Ei, unde sint vremurile alea? oftă unul dintre jucătorii de „veiți”.

— *U.S. Navy!* rosti visător patronul plescăind din limbă. Vulturii albi*** îmi aduceau în local și bani, și femei, și petrecere, și faimă. Sau ați uitat cum arăta „Raiul” meu la Șanghai! Nici la Saigon, la

* *Veiți* — vechi joc chinezesc. Fiecare dintre cei doi jucători caută să încercuiască cu piesele lui pe acelea ale adversarului, pentru „a le mînce”. Cît timp însă, în cadrul grupului de piese încercuite, mai rămîne un pătrățel („o feres-truică”) liber, piesele încercuite nu pot fi „mîncate”.

** Nume date marinarilor americani.

*** Pe mîncilele mateloților americani se află țesut un vultur alb.

Hong-Kong, la Manila sau la Singapore nu mai găseai un altul ca „Raiul” meu.

— E drept, pe vremea aceea erai vestit în tot Pacificul, strigă Huai-bin și bătu cu pumnul în masă. Unde sînt bățiile de odinioară!

— Ai văzut! făcu Ciu, rumenindu-se de plăcere.

— Văzut, dar acum ni-e sete.

— Bine, zise Ciu sculindu-se. Merse la tejghea și se întoarse cu o carafă și mai multe pahare.

În clipa aceea, în local intrară doi copii: un băiat și o fetiță. Puștiul trecu de la o masă la alta cerind de pomană. Într-un colț al cîrciumii, văzu o figură cunoscută.

— Ni iau șunma? Ce vrei? îl întrebă Ciu, înșfăcîndu-l de braț.

— Sîntem artiști... hîguii Tao-tsu.

— Pină una alta, vād că cerșești...

— Ba nu. E costul spectacolului...

— Așa? Și Ciu îi apucă lui Tao-tsu mina, i-o desfăcu brutal și-i luă din palmă mai mult de jumătate din fenii pe care băiatul îi primise: Acum poți juca!

Micul chinez mai ceru și altora plata anticipată a reprezentației. Cei mai mulți îl spuneau rîzînd:

— La sfîrșit. Dacă ne-o plăcea.

Pe omul cu muzicuță îl lăsase la urmă. Cînd Șan-lun îl văzu pe băiat apropiindu-se de masa lui, îl privi lung. Nu-i plăcu deloc murtă iscoditoare a puștiului. Parcă o mai întîlnise undeva, dar unde, nu-și putea aminti. Tao-tsu însă, fără să-i pese, stătea cu mina întinsă. Atunci pe Șan-lun îl cuprinse o ciudă neașteptată și, în loc să pună în palma băiatului un fen, scupă în ea. De la scupatul acesta, avea să se tragă un întreg balamuc.

Tao-tsu își miși plin de ură ochii, dar nu scoase nici un cuvînt și, după ce-și șterse mina de masa lui Șan-lun, se duse înspre ușă, unde era loc mai mult.

— Unde e spectacolul? îl întrebă mai multe voci.

— Gata, începe!

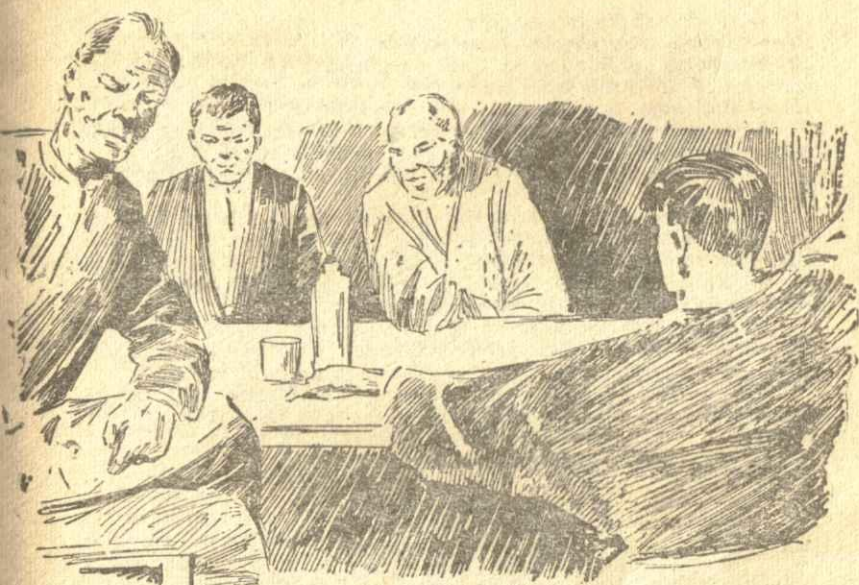
Micul chinez scoase din buzunar un fluieraș de bambus, numit *sona*, și începu să imite diferite instrumente ca flautul, cavatul, ba chiar și *sansianul*, lăuta cu trei coarde.

În acest timp, prezentat de Ciu, Șan-lun trecuse la masa alăturată. Și, continuînd „să se mănince” între ei, jucătorii de „veiți” angajară cu noul venit o aprinsă discuție, pe care patronul, devenit brusc mărinimos, avea grijă s-o întrețină cu rachiu de orez.

— Ne-ajunge! îi strigă deodată lui Tao-tsu unul dintre clienți. Altceva mai interesant nu știi?

Fără să se tulbure, micul artist mai cîntă cîteva tacte, își bătu de palmă fluierul și-l băgă în buzunar. Apoi făcu ceva care îi uimi pe toți. Începu să se dezbrace pînă rămase aproape despuat. O mare veselie puse stăpînire pe consumatorii „Raiului marinarului”.

În această ținută sumară, Tao-tsu se duse la insoțitoarea lui, care stătea uluită lingă ieșire. Își viri hainele în rucsacul pe care fetița îl ținea în miini și scoase de acolo un fel de rochie peficită, pe care și-o trase peste cap. Pe urmă, spre delectarea celor de față, începu să interpreteze o scenă din cunoscuta dramă chinezească „Mantaua de blană albă”. Din păcate, Petea nu înțelegea ce spune prietenul său, dar jo-



cul acestuia îi amintea de clipele în care fusese transportat de talentul micuței Giu-lin :

— *Sînt o tînăra călugăriță de 15 ani.
Capul mi-e ras din adolescență,
Căci tatălul meu îi plac sutrele* budiste,
Iar mamei mele îi plac preoții budisti.
Dimineața și seara, dimineața și seara,
Ard tămîia și mă rog.*

— *Hao! Bravo! strigau admirativ cițiva.*

— *Gura! Să auzim pe călugărița noastră cum se roagă.*

„Călugărița”, agitîndu-și minicile lungi ale rochiei, se cam ruga în felul acesta :

„Amitabha! Amitabha!

Necurmat eu mă rog.

Sînt oboșită de zdrăngănitul tobelor și de dangătul clopotelor!

Mă plictisește larma rugăciunilor fără sîrșit.

Mormăitul și fonșănitul psalmilor monotoni...”

— *Ce naiba fac atîta scandal mușterii tăi? bodogăni Șan-lun.*

— *Las’ că-i bine! îl liniști Ciu. Așa ne putem vedea nestingheriți de treabă.*

— *Și, zi! Cît o să ne pice de căciulă? se interesă Huai-bin, pe cînd muta o piesă de „veiți”.*

Șan-lun spuse o mare sumă de bani. Huai-bin se scărpină la nas gînditor :

— *Bine! făcu el în cele din urmă. Și cînd o să luăm lovelele?*

* *Sutre* — rugăciuni.

— Cînd o să fie treaba gata !

— Totuși avem nevoie de un aconto.

Fu rîndul lui Șan-lun să cadă pe gînduri. N-avea însă ce face, mai ales că Ciu îl îndemna binevoitor :

— Poți avea încredere, sînt băieți de ispravă.

Omul cu muzicuța își băgă atunci mîna în buzunar și, pe pipăite, scoase zece hîrtii mari, pe care le dădu individului cel uriaș.

— Le împărțiți între voi ! Dacă izbutiți, mai primiți de zece ori pe alții...

În clipa aceea, în local intrară cîțiva noi clienți. Unul dintre aceștia era un chinez spătos, îmbrăcat într-o haină de piele. În urma acestuia, spre surprînderea lui Petea, venea nimeni altul decît reîncarnarea lui Kublai-Khan. „Neastîmpărat suflet mai are și ciinele ăsta !” gîndi Petea. „Cum o fi izbutit să se dezlege ?”

Iuan privea descumpănit în jurul lui. Strănută de fumul care-i gîdila nările și deodată zări spatele stăpînului. Dacă Petea n-ar fi apucat la timp frînghia, ciinele ar fi intervenit în mijlocul scenei.

Deși auzise un zgomot suspect venind dîndărătul său, Tao-tsu, cum era prins de rol, continuă să și-l joace pînă la capăt :

„Panjnaparamita. Mayura-sutra,

Saddharamapundarika.

Ah, cum îi mai urăsc pe toți !

În timp ce spun mitabha,

Suspîn după iubitul meu ;

În timp ce cînt saporah,

Inima mea strigă : Ah !

Ah ! Lasă-mă să hoinăresc un pic !

Lasă-mă să hoinăresc un pic !”

După ce termină, Tao-tsu, îndelung ovaționat, făcu o plecăciune grațioasă și porni din nou printre mese după chetă. Cînd ajunse la masa din colț, se apropie prudent de Ciu și, după ce privi o clipă grupul celor șase bărbați, dădu patronului o parte din bani. Huai-bin rise :

— Ești un pișicher cînstit !

Si, simțîndu-și în buzunar cele zece hîrtii, scoase un pumn de feni și-i dădu generos băiatului.

— Mulțumesc ! spuse acesta, apoi se adresă lui Șan-lun : Ține-i tu ! Involuntar, Șan luă banii.

— Văd că începi să-mi iei înapoi ce mi-ai dat, îi spuse în glumă Huai-bin.

— De ce mi-i dai mie ? îl întreabă tulburat Șan-lun pe Tao-tsu.

— În schimbul scuipatului, răspunse calm băiatul, apoi veni lingă masă și, mișcînd o piesă, se adresă lui Huai-bin :

— Aici trebuia să vii !

— Da, ai dreptate ! Vrei să jucăm ?

— Vreau. Dar nu „veiți”, ci „marțian”. *

— Fie și „marțian” ! primi Huai-bin și scoase niște zaruri. Pe cît ?

— Pe cît am în mină !

— Aruncă zarurile !

Luînd zarurile, Tao-tsu încercă să le arunce, dar mîinile lui erau, din păcate, mai scurte decît minicile rochiei. În sfîrșit, izbuti să scoată virful degetelor și azvirli cubușoarele hazardului. Adversarul său chiacoti disprețuitor. Băiatul ciștigase.

* *Marțian* — joc de zaruri foarte popular în China.

- Cit pui acum ?
- Cit am în mină !

Din nou zarurile căzură pe masă. În jurul lor se adunaseră curioși clienții de la celelalte mese.

- Ai câștigat ! recunosc scurt Huai-bin. Cit mai pui ?
- Cit am luat acum.
- Ba nu. Pune cit ai în mină.

— Nu vreau. De data asta, s-ar putea să pierd.

— Uite, dacă tu pui totul, eu pun de două ori mai mult.

Petea vedea că Tao-tsu se încurcase la joc și tare ar fi vrut să-l tragă afară, dar socoti că e mai bine să rămână în mod strategic lângă ieșire. Ceva îi spunea că lucrurile se vor termina prost.

— Bine, primesc ! se hotărî în cele din urmă Tao-tsu.

Zarurile se rostogoliră pe lemnul mesei și se opriră brusc.

— Ai un noroc drăcesc ! recunosc Huai-bin și scoase una dintre hîrtiile primite.

— Da, vîd ! zise Tao-tsu luînd hîrtia. Dar nu e bine să pui la încercare norocul. Vă mulțumesc a doua oară !

— Stai, nu pleca ! Mai aruncă o dată !

— Pierd ! gemu puștiul.

— Dar, ce crezi ? mai trebuie și eu să câștig ! Pui cit ai în mină !

— Nu pun.

— Eu pun două hîrtii ! îl ispiti Huai-bin.

— Primește ! îl îndemnară mai multe voci.

De data asta, zarurile fură aruncate de Huai-bin. Ca un făcut însă ghinionul se ținea scai de el. Acum nici unul dintre clienți nu mai ședea la masa lui ; cu toții se strînseseră în jurul acestei ciudate partide. Privirile le treceau pe rînd de la uriașul lor prieten, care, tot mai stîrnit, golea pahar după pahar, la micuțul artist îmbrăcat într-o rochiță de fată.

— Mi-ai umflat trei hîrtii, mormoloc afurisit ! scrișni, pe jumătate în glumă, pe jumătate minios, Huai-bin. E rîndul tău să zvirlî.

— Dar nu mai joc !

Și Tao-tsu, făcînd citeva plecăciuni, încercă să-și facă loc spre ieșire.

— Asta-i bună ! După ce-ai câștigat ca un nerușinat, vrei s-o ștergi ? Pune hîrtiile pe masă !

— Domnule ! spuse foarte politicoș băiatul. Dacă o să jucăm așa mereu, unul dintre noi o să rămînă fără nici un ban în buzunar. Nu-i păcat ?

— Nu mă jeli tu pe mine !

În sală, rumoarea devenise neliniștitoare. Pentru Huai-bin se pune acum nu numai problema celor trei hîrtii pierdute, ci și aceea a prestigiului său de veteran al „Raiului“.

— Uite ! lansă el marele atac. Am avut zece hîrtii. Trei mi le-ai ciupit. Mi-au rămas încă șapte. Tu pui trei, iar eu pun la bătaie toate șapte.

Un freamăt se stîrni în mijlocul privitorilor. Le plăcuse figura făcută de „colegul“ lor. În schimb, cei trei părtași la afacerea contractată cu San-lun erau mai puțin entuziaști : le pierea pe sub nas acontul primit.

— Dumneata faci dinadins așa ! se plînsese Tao-tsu. Dacă pierd acum, nu m-aleg cu nimic.

— Îți rămîne mărunțișul.

— Joacă o dată! cerură în cor indivizii adunați lingă ei, și glasul lor avea un accent amenințător.

Tao-tsu luă încef zarurile. Mina îi tremura de emoție. O clipă se uită în sus și văzu aplecat asupra-i zece capete floaroase, așteptind înfrigurate.

Și zarurile porniră din nou în bizara lor rotire.

Privirile lui Tao-tsu se încrucișară cu acelea ale uriașului său partener.

— Nemaipomenit! izbucni din pieptul chibiților.

Ca în vis, băiatul luă de pe masă cele zece hirtii.

— Dobitoc bătrîn! nu se mai putu stăpîni unul dintre complicii lui Huai-bin. Ce ți-a trebuit să-ți pui mintea cu el?!

Furios, ghinionistul jucător nu așteptase decit injuria asta ca să-și verse focul. Trînti un pumn în masă de săriră paharele cit colo.

— Tu mă înveți pe mine, vărsătură de șacal!

Și, ca să-și întărească spusese, abătu peste mutra „șacalului“ un dos de palmă, de-l podidi singele.

— Văleu! mai strigă acesta și-și duse mîna la nas.

Pe fețele congestionate ale privitorilor se vedea clar că întorsătura pe care o luaseră lucrurile produsese un mare efect. Ce va face acum Huai-bin? Cel mai simplu ar fi fost să-l înșface pe băiat de ceafă și să-i ia înapoi banii. Dar, peșemne, că soluția aceasta i se părea prea simplă. „Demn“ ar fi fost din partea lui să-l silească pe puști să joace pînă ce roata norocului se va fi întors. După cum vedeți, această samavolnicie nu era deloc cinstită, dar ce vreți? Pentru mentalitatea de tîlhari a consumatorilor de la „Raiul marinarului“, reprezenta cea mai „fotogenică“ variantă. Huai-bin însă nu mai avea nici o leșcaie, ceea ce toți cunoscuții lui știau. De aceea, ei urmăreau cu încordare și voluptate desfășurarea acestui conflict. Doar chinezul cu haina de piele, și care se apropiase de masa din colț, continua să golească împasibil sticla de „ale“*.

Huai-bin se întoarse spre Șan-lun și, apucîndu-l de guler, îi spuse încet:

— Ai făgăduit că ne mai dai o sută de hirtii! Dă-mi acum 20 și nu-ți va părea rău.

— Ai inebunit! îi răspunse cu vocea tremurîndă de ciudă Șan-lun. Altfel ne-a fost înțelegerea. Cine te-a pus să joci cu netotul ăsta „martian“?

Cu ochii injectați, Huai-bin se ridică în picioare. Chibiții incremeniră; știau că prietenul lor cînd se înfurie este turbat ca un taur care vede o cîrpă roșie. Probabil însă că și omul cu muzicuța își cunoștea puterea, fiindcă, împingîndu-l cu ușurință pe Huai-bin cit colo, îi spuse:

— Dacă vrei să-ți umpli botul cu borș, îți fac această plăcere!

— Cum, din pricina zgîrceniei tale, să pierd zece hirtii?

— Ba nu. De vină ești doar tu că ai o băltă de fraier. De astă dată însă o să joc eu.

Această hotărîre a lui Șan-lun produse asupra tuturor o ciudată impresie. Furia lui Huai-bin se preschimbă brusc într-o tainică și perfidă curiozitate, iar asistența era uimită de faptul că uriașul înghițise atîtea injurii.

— O să joc eu, repetă Șan-lun. Și după ce-o să cîștig cele zece hirtii și o să ti le dau înapoi, o să însemne că ți-am dat douăzeci.

* Ale — soi de bere foarte tare.

— O să vedem! mormăi crunt Huai-bin.

Nimeni însă nu se gîndise să-l întrebe și pe Tao-tsu ce părere are despre continuarea jocului.

— Jucăm pe zece hirtii! spuse categoric Șan-lun. Tu zece și eu zece.

Desigur că în alte condiții, prea înțeleptul Tao-tsu ar fi procedat cum s-ar fi convenit, adică ar fi primit această propunere, mai cu seamă că tot n-avea nimic de pierdut. Dar scuipatul pe care-l simțise adineauri în palmă îl împiedica să procedeze cuminte. Un fel de nebuție îl cuprinsese și băiatul declară rituos:

— Mai întâi nu mai vreau să joc. Imi ajunge! Dacă însă aș primi, aș face-o numai așa: eu să pun zece hirtii și tu cincizeci!

O mare tăcere se așternu deodată peste „Raiul marinarului“. Și, în sfîrșit, un cutremurător hohot de ris se dezlănțui din pieptul tuturor consumatorilor. Cel mai bine ridea uriașul Huai-bin. Doar cinci oameni nu rîdeau. Ciu, care adulseca furtuna; „șacalul“, care mai era preocupat de nasul său minjit de sînge; Petea, care nu pricepea nimic din ce se întîmplă; omul cu haină de piele, al cărui chiup avea o expresie stranie, și Șan-lun, care devenise alb ca varul.

— Gînganie sclarnavă! urlă el privind în jos spre băiețaș. Vrei sau nu vrei zece la zece?

— Nenea cel uriaș a fost mai darnic! scînci Tao-tsu trimițînd o uitătură fugară către Huai-bin.

○ cascada de risete se abătu din nou în local. Atunci, zburbindu-se de furie, Șan-lun se apropie de băiat și ridică pumnii. În clipa aceea se petrecu ceva care, asemenea unei baghete magice, făcu hohotele să amuțească. Omul cu haină de piele își puse sticla de bere pe masă și, cuprinzîndu-l de subțiori pe uriașul Huai-bin, care se afla între el și Șan-lun, se opinti, îl ridică în aer și, de parcă ar fi fost o povară fragilă, îl depuse ușurel îndărăt. Apoi apucă unul dintre pumnii lui Șan-lun. În liniștea care se lăsase, toți auziră pi-rîind oasele pumnului strîns.

— După cite înțeleg eu, vorbi calm omul cu haina de piele, după cite înțeleg, treaba stă așa: ori îl lași pe băiat să plece, ori primești condițiile pe care le dorește... E clar?

Cîteva lungi secunde, fulgerele țîșnite din ochii celor doi bărbați se încrucișară, în vreme ce martorii acestei scene oftau de plăcere.

— Bine, primesc! rosti cu vocea spartă Șan-lun.

— Incepeți jocul! porunci necunoscutul cu haină de piele.

Tao-tsu puse la marginea mesei cele zece hirtii ciștigate de la Huai-bin, iar Șan-lun numără alături alte cincizeci.

— Aruncă zarurile în sus! ceru omul cu muzicuță.

— Fie și în sus! spuse docil băiatul.

Zarurile zboară pentru a șasea oară. Fiecare urmărește cu sufletul la gură învălmășeala lor pe masă. Se opresc.

— *Thamada!* icnește surd Șan-lun.

— Ia-ți banii! îi spune lui Tao-tsu necunoscutul. Băiatul întinde mina, dar, în același moment, în palma lui Șan-lun lucește un revolver.

— Miinile sus! zbiară el omului cu haină de piele.

Și cu cealaltă mină îl înșfacă de ceafă pe Tao-tsu.

— Țineți-l!

Spre stupefacția tuturora, un personaj cu totul neașteptat țîșni atunci literalmente din pămînt. Era Iuan, care, văzîndu-și stăpînul

Într-o situație necorespunzătoare cu aceea a unui stăpîn al unei re-încarnări, se proiectă în pieptul lui Șan-lun, care căzu pe spate, într-o figură cunoscută mai de mult. Intervenția lui Iuan dădu timp necunoscutului să ia banii de pe masă. Cînd cei de față își reveniră în fire, îl văzură pe omul cu haina de piele cum motolește prețioasele hirtii și le aruncă în colțul opus al localului. O mișcare spontană luă naștere înspre acel loc. Deodată, becul, care se lupta cu fumul încăperii, explodă în fîndări izbit de o sticlă de „ale”.

În aceeași clipă, o fișie de lumină venită de la o lampă de buzunar mătură rapid încăperea. Într-un colț zăceau, claie peste grămadă, căutători hirtțiilor aruncate de necunoscut. Apoi fascicolul de raze se roti pînă-l găsi pe Tao-tsu. Băiatul nu-l vedea pe acela care minuia lampa de buzunar. În schimb, îl zări pe Șan-lun că se repede furios la el. Lumina se stinse brusc și se auzi lovitura seacă a unui pumn, urmată de căderea unui trup greu peste o masă cu sticle și pahare. Și, în timp ce masa se prăbușea cu un zgomot grozav, iar Iuan lătra ca mușcat de streche, Tao-tsu își simți pe întuneric mina cuprinsă de o palmă mare și o voce îi șopti scurt :

— Vino !

Cînd Ciu aduse un petromax, și lumina începu din nou să se ia la trîntă cu fumul, Huai-bin încercă o mare bucurie. Scoțîndu-l pe Șan-lun de sub masă, văzu că ochiul lui drept avea o superbă aureolă vinată. Ceea ce-l umplea de uimire pe Huai-bin era numai problema cînd avusese timp și cum izbutise necunoscutul să învinețească atît de precis ochiul lui Șan-lun.

* * *

— Ai primit vreo veste de la Șan-lun ? îl întrebă în seara aceleiași zile Joe Strowberry pe Günther Kriegsfeld.

— Omul acesta e pur și simplu un dobitoc ! Ce crezi că mi-a istorisit ?

— Ce ? făcu Strowberry încruntînd sprincenele, și Kriegsfeld simți pe dată o mare plictiseală.

— Mi-a înșirat din nou povestea cu dulăul...

— E nebun ?! urlă Strowberry. Ce tot vrea cu dulăul ăla scirnav ?

— Zice că s-a dus la „Raiul marinarului” și, în timp ce discuta cu indivizii prezentați de Ciu, același sau alt dulău...

— Cum, nici măcar n-a recunoscut jigodia ?

— Nu, căci prima oară l-a atacat pe întuneric. În fine, un ciîne s-a năpustit asupra lui și l-a mușcat de obraz...

Strowberry începu să înjure îngrozitor. Lui Kriegsfeld i se făcu de-a dreptul greață.

— Ticălosul ! zbierea scos din fire yankeul. Asta ne mai trebuia acum : să turbeze !

Cu toată situația neplăcută, Kriegsfeld nu se putu stăpîni să nu zîmbească.

— Nu cred că e vorba de un ciîne turbat...

— Atunci l-a urmărit...

— Mai degrabă.

— Inseamnă că miliția e pe urmele lui.

— După cît se pare, n-avem de ce ne teme de asta. Dacă-l urmăreau, l-ar fi arestat de mult. Iar dacă i-ar fi interesat să-l prindă

asupra faptului, nu asmuțeau asupra lui ciinii. Nu! Șan-lun e nu-mai un dobitoc sinistru...

— Și mai sinistru ești tu, care l-ai ales! Degeaba te lauzi că ești german.

— Te superi fără motiv, Joe. Matematica mea precizie germană rămâne suspendată în aer în fața imbecilității acestui deșeu uman. Cît privește termenul de „ales“ pe care l-ai utilizat nu-i decît un eufemism. De fapt, n-avem de unde alege. Recurgem la cine putem! E doar o întimplare că Ciu e mai breaz decît alții...

— Mă dezolezi, Kriegsfeld! făcu rece Strawberry. Dacă m-aș fi ocupat eu de problema asta și mi-ar fi trăsнит prin minte, l-aș fi corupt nu pe un oarecare ciankaișist, dar chiar pe Fin Siao-șan...

— Mă indoiesc! surise ironic germanul.

— Pînă la urmă, cred că voi face și treaba asta... Nu știi însă dacă e bine să ajung la concluzia că ne putem dispensa de serviciile dumitale, o luă pe un ton oficial yankeul.

— Intr-adevăr, ar fi neplăcut, mormăi în doi peri Kriegsfeld.

— Foarte neplăcut! De pildă, n-ar fi deloc agreabil ca, într-o zi, un prea cunoscut nazist să fie parașutat pe teritoriul Germaniei orientale... Nu-i așa, dragă Günther?

— Pînă la urmă, imi vine să cred că aș găsi mai multă înțelegere acolo... Dar ce s-o lungim, ce vrei?

— Vreau pur și simplu și binele tău, ce faci pe prostul! Convoitul trebuie să dispară...

— E drept. Să-ți dau ultimele informații: convoitul s-a divizat, și acum sînt două...

— Două?

— Da. Fin Siao-șan a pornit cu cîteva camioane spre Lanciou, de unde va lua materialele necesare construirii stației cosmice, iar grosul expediției a pornit mai departe, sub conducerea lui Li Cian-su.

— Hm! exclamă Strawberry și căzu pe gînduri. Apoi apăsă pe un buton; o hartă mare a Chinei apără luminată pe un perete. Americanul se apropie de ea și o privi visător un timp. În sfîrșit, spuse cu voce tare:

— Nu-i rău! Cine știe, poate că e mai bine așa... Zi, Günther, sovietica și ceilalți unde sînt: în convoitul lui Fin sau în al lui Li?

— În al lui Fin.

— *All right!* Foarte bine! S-a brodit cum nu se poate mai bine. De fapt, ne va fi mai ușor să-i distrugem acum...

— Cu cretinul ăsta de Șan-lun, nu prea vād...

— Ascultă, Günther, și-ai să înțelegi! Desigur că Șan-lun e un nătărău, dar va trebui să-l instruiești cum se cuvine... sau lasă, voi vorbi chiar eu cu el.

— Ba nu, nu-i nevoie! se grăbi Kriegsfeld. Voi căuta să-l transform într-un ceasornic...

— Ei, atunci vom izbuti... În orice caz, e mai ușor să arunci în aer un convoi mai mic decît unul mai mare. Și mă refer în special la Ciu, care se află în mijlocul expediției. Primul care trebuie să acționeze este Șan-lun, asta ca să fim siguri de reușită. Cum va vedea explodînd convoitul lui Li, Șan-lun îi va cînta lui Ciu vestea, iar acesta trebuie să și pornească acțiunea sa.

— E posibil să ai dreptate. Totuși, planul tău mai trebuie pus la punct. De exemplu, e bine ca loviturile să fie date noaptea, din pricina

lui Ciu, care numai cind ceilalți dorm poate lucra în liniște. Așa că semnalul operațiilor va veni tot de la Ciu...

— Ceea ce de asemenea e foarte bine. În felul acesta, Ciu îl va conduce de la distanță pe Șan-lun. Nu-ți mai rămîne decît să vorbești cu oamenii noștri.

— Mai întîi voi rumega eu planul și abia pe urmă îl voi transmite lor. De altminteri, nu-i nici o grabă. Înainte de cinci-șase zile, tot nu putem face nimic, căci abia atunci vor ajunge la Lanciou...

— Bine. În orice caz, nu uita să-i atragi lui Șan-lun atenția că, pînă nu-și va fi executat misiunea, îi ordon să se ferească de orice ciine pe care îl va întîlni.

Capitolul IX

Petea și Tao-tsu călătoresc pe lanțîi. Tien-huă își amintește de lurii Tumanov. Șan-lun înjură, plătește, dar obține ce vrea. Șan-lun o șterge înaintea lui Tien-huă. Strawberry își freacă satisfăcut mîinile.

Petea și Tao-tsu avuseseră noroc. Necunoscutul, pe care-l întîlniseră în spelunca lui Ciu, nu numai că-i scosese dintr-o situație încurcată, dar avea să-i ajute și în ceea ce privește transportul lor spre Lhasa. Curajul, stăpînirea de sine și bunăvoința pe care le-o arătase chinezul cel înalt cîștigaseră admirația și încrederea celor doi copii. De aceea, după ce ieșiră din „Raiul marinarului”, îl urmară docili.

Străbătura două străzi lăturalnice și se opriră în fața unui automobil. Necunoscutul le întinse mina :

— S-o ștergem mai repede de aici !

Se urcă la volan și făcu semn copiilor să treacă la spate. După ei, sări și dulăul.

— Sînteți de aici ? îi întrebă pe chinezește salvatorul lor după ce mașina demară.

— Nu, răspunse fără alte lămuriri Tao-tsu.

— Așadar, doar în trecere !

— Da !

— Artiști ambulanți ?

— Da.

— Și cum vă merge treaba ?

— Destul de prost.

— Să ne prezentăm, le propuse necunoscutul. Numele meu e Tien-huă.

— Pe mine mă cheamă Tao-tsu, iar pe sora mea : Ciu-tsai.

— Ciu-tsai ? Asta înseamnă : Strălucire de mărgăritare ! Drăguț nume !

— Numele o fi drăguț, făcu trist Tao-tsu, dar sărmana mea suferoară e mută.

— Păcat ! o plinse Tien-huă. Și e mută din naștere ?

Băiatul ar fi putut spune da, și cu asta să încheie discuția, dar impulsul său narativ îl îndemnă să scornească o poveste cu un biivol care o speriasse pe Ciu-tsai cînd fusese pruncă.

Tien-huă asculta în tăcere și numai cînd și cînd aproba cu o mormăitură. Îi părea bine că reușise să cucerească încrederea micilor săi cunoscuți.

Ajunși la țărnul fluviului, Tien-huă opri mașina :

— Ei, copii, mi se pare că aici ne vom despărți.

Le întinse mina :

— Rămîneți cu bine !

— Vă mulțumim !

— Rămîneți aici ?

— N-nu ! dar dv. unde mergeți ? se interesă pentru orice eventualitate micul chinez.

— Spre Sui-fu.

— Cum ? Chiar la Sui-fu ? se înecă de plăcere puștii.

— Chiar acolo ! Dar de ce ?... Voi ce drum aveți ?

Tao-tsu schimbă o privire cu Petea și, spunîndu-i la ureche : „Sui-fu ! Sui-fu ! Auzi ?” îi desluși cu mina ce înseamnă asta, iar, spre mai mare claritate, îi trase și un ghiont.

— Păi noi tot într-acolo mergem, mărturisii micul chinez... Așa că ne-ați putea lua cu dv., încheie el ca pe ceva de la sine înțeles.

— Desigur, vă pot lua, dacă n-aveți nimic împotriva să călătoriți pe apă.

— Fie și pe apă ! primi Tao-tsu. Dar cu ce ?

— Veți vedea !

Tien-huă scoase un șulerat, și de fărmi se apropie o șalupă cu motor care fusese ancorată ceva mai departe în mijlocul unor sampanuri. Un matelot trase ambarcațiunea la mal, lăsă o scară lată, iar Tien-huă dădu drumul motorului și nu stopă decît pe puntea șalupei.

În aceeași seară, instalați confortabil în cabina lui Tien-huă, copiii ascultau isprăvi de război povestite de noul lor prieten. Mai exact spus, la început, nu ascultă decît Tao-tsu, căci Tien-huă istorisea pe chinezește. La un moment dat însă, acesta prinse a vorbi despre cițiva tovarăși sovietici pe care îi cunoscuse în trecut.

— Știți rusește ? îl întrebă Tao-tsu.

— Sigur că știu ! spuse vesel Tien-huă și, în ciuda accentului său îngrozitor, Petea se bucură că mai aude un cuvînt pe care-l putea pricepe.

— Ce bine vorbiți ? îl laudă micul chinez exprimîndu-se la rîndul său pe limba lui Prjevalski. Cum ați învățat ?

— Ei, am fost pe la Leningrad cîteva luni de zile. Dar mi se pare că tu te descurci mai bine decît mine...

— Sint din Harbin... Și, spuneți-mi, ați cunoscut oameni interesanți printre sovietici ? își continuă Tao-tsu interogatoriul tot pe rusește, gîndindu-se că în felul acesta Petea o să se plictisească mai puțin.

— Ce să-ți spun ? făcu visător Tien-huă. Am cunoscut cițiva. De pildă, o vreme am lucrat împreună cu inginerul de geniu maritim Iurii Tumanov...

Pe cînd vorbea, îi privi pe cei doi copii. N-apucă însă să-și sfîrșească amintirile, că Ciu-tsai se înecă și prinse a tuși îngrozitor.

*
*
*

În decurs de o jumătate de oră, circiîmarul Ciu își vărsă pe Șan-lun tot bagajul său de biesteme și înjurături, pe care izbutise cu răbdare să-l agonisească de o viață întregă. La urma urmei, avea dreptate : în cîteva minute, „Raiul marinarului” fusese întors pe dos.

Pesemne ochiul învinețit îl făcuse pe Șan-lun mai înțelept și, în orice caz, n-avea nici un motiv ca, după scandalul pe care-l provocase,

să se mai strice cu Ciu; așa că buclucașul client, în ciuda firii lui luși, ascultă smerit potopul de sudălm. Când i se păru însă că repertoriul circiumarului a fost terminat, îi aruncă mai multe hirtii mari, pe care le scosese pe furiș din buzunar:

— Gata! Acum ți-ai vărsat focul! Ți-am plătit și petrecerea... Să trecem la lucruri serioase!

Cu sesam-ul* banilor, Șan-lun cîștigă și prietenia celorlalți complici ai săi, domoli și furia lui Huai-bin, apoi și durerile nasului umflat al „vărsăturii de șacal”. Numai că acum el era acela care injura de fiecare dată cînd trebuia să mai scoată o hirtie din acelea mari.

Pe urmă făcură tîrgul, iar Huai-bin cu ceata lui plecă. După un ceas se întoarseră cu o mașină pe care o „șterpeliseră” de undeva. Între timp, Ciu îl fotografiase pe Șan-lun, dezvoltase clișeul, îl uscasc și, cu o îndeminare ce vădea o îndelungată activitate, ticluise un permis de conducere în toată regula. Lucrînd, îl învăța pe Șan-lun ce să facă pentru a-și duce la îndeplinire sabotajul.

Procedeu asupra căruia căzuseră de acord era, după părerea lor, simplu, ingenios și mai ales sigur.

— Vezi, să ai grijă s-o iei înaintea expediției cam cu două ore.

— De ce atît de mult? Hirii pe un ton amenințator Șan-lun.

— Îți spun eu, ou cloșit de broască țestoasă ce ești! Ține aici o butelcuță! Bagă de seamă că e o jucărie tare! Să nu picure din ea că te faci torță... are napalm...

— Ad-o încoace!

— Stai așa! Deci iei jucăria! Ai grijă că spre satul Ta-șui șoseaua trece pe lingă un deal de cremene. Chiar deasupra drumului atîrnă o stîncă înaltă, cam de vreo 50 de metri. Pricepi? În apropiere de stîncă, ungi șoseaua cu lichidul din butelcuță. Pe urmă te cocoțezi pe creastă și, cînd trece convoiul, tragi un foc de revolver acolo unde ai dat cu alifie. O să fie un spectacol cu artificii numărul unu! Merită banii și încă ceva pe deasupra! conchise rînjind circiuarul, întinzîndu-i totodată și carnetul de șofer.

Șan-lun își băgă actul în buzunar fără să-l mai privească, spuse două vorbe „băleților” săi și se aruncă în jeep. Pe drumuri ocolite trebuia s-o ia înaintea convoiului condus de Li Cian-su și care avea asupra lui un avans de aproximativ o jumătate de zi.

*
*
*

Cei doi copii adormiseră legănați de mersul lin al șalupei. Tien-huă își aprinse o pipă scurtă și-i privi cu un zîmbet dușos, dar și dureros. Apoi din pieptul său scăpă un oftat, pe care și-l înăbuși, se ridică și se urcă pe punte.

Sub lumina soarelui amiezii, apele repezi ale Iantzi-ului aveau o culoare metalică. Mai era aproape o oră pînă la Sui-fu. Acolo știa că este așteptat de un prieten cu un nume ușor de ținut minte: I-lu. După cum se aștepta — ca în apropierea oricărui port din lume — malurile marelui fluviu începuseră să se populeze. Ici-colo, șampanurile formau insulițe vii în apropierea șlepurilor care așteptau să fie încărcate. Rampe mici, secundare, anticipau portul.

* Formulă miraculoasă (din poveștile arabe) prin care se puteau deschide porțile unei peșteri cu comori.

În cele din urmă, Tien-huă zări portul animat al orașului Sui-fu. Îngă el, pe punte, nu se afla decît Iuan, dulăul copiilor. Micșorînd viteza, mecanicul șalupei acostă, iar Tien sări, ca un matelot experimentat, pe pasarella lată de abia 25 cm. Din cițiva pași, fu pe debarcader. Căută cu privirea pe cel cu care voia să stea de vorbă, dar fără nici un rezultat. Oarecum encrvat, se îndreptă spre o cabină din apropiere, unde găsi un bătrîn, care socotea ceva într-un catastif:

— Ce vrei? îi răspunse acesta neprietenos la salut.

— Îl caut pe I-lu!

— Are malarie, nu se poate vorbi cu el decît deseară, cînd îi trece criza.

— Asta-i prost! spuse Tien mai mult ca pentru sine.

— N-am ce-ți face! La revedere!

— Ba stai pușin! Voiam să-l rog ceva... Am un prieten care pleacă în Tibet cu o expediție...

— Toți aveți prieteni care pleacă în Tibet?

— Cum toți? se încruntă Tien-huă.

— Acum cîteva minute, am mai auzit eu povestea asta. Poftim, privește pe fereastră! Ala care trece cu bacul pe partea cealaltă are și el un prieten în expediție... Parcă v-ați înțeles cu toții! Convoiul a trecut. Acum lasă-mă, căci n-am timp! Am vorbit prea mult.

Chiar și fără aceste cuvinte amabile din partea bătrînului funcționar, Tien-huă nu știa cum să alerge mai repede să-l poată zări pe cel care trecea cu bacul. Ajuns pe pasarela, reuși să distingă statura atletică a unui om care-i părea cunoscut.

În grabă mare se reîntoarce pe vas și, după o scurtă discuție cu căpitanul, ajunse la înțelegere cu acesta ca în primul rînd să-i păzească pe cei doi copii, iar în al doilea rînd să acosteze cît mai repede la celălalt mal, în dreptul unui loc în care skoda lui să poată trage imediat pe șosea. Cea de-a doua condiție fu însă mai greu de îndeplinit. Copiii dormeau somnul unei strașnice oboseli, așa că în acest timp nici măcar nu se întoarseră pe cealaltă parte. În schimb, bacul, pe care se afla o mașină, atinsese cealaltă coastă, pe cînd șalupa se găsea abia la mijlocul fluviului.

De necaz, Tien-huă scrișni din dinți, de-i trozniră fălcile.

* * *

Șan-lun trecuse pe îngă convoiul condus de Li Cian-su și i-o luă înainte aproape cu o oră. Se îndreptă cu toată viteza spre stîncă de la Ta-șui, stîrnind rafale de apostrofuri și blesteme din partea șoferilor expediției și a țărănilor pașnici, pe care de mai multe ori fu cît pe-acî să-i zvîrle în șanțul șoselei.

Gonea cu aproape 120 km pe oră. Ajuns în dreptul stîncii, viră brusc și stopă chiar la marginea drumului, îndărătul unui dinte de piatră. Repede de tot, scoase din mașină butelca plină cu amestecul de napalm. Cu îndeminare, împrăștiă lichidul pe o mare porțiune a șoselei. Își dădea seama că nu mai are timp prea mult căci în zare se și profilau primele autocamioane, iar pe îngă dînsul trecuse de curînd, în mare viteză, o skodă de tip militar.

Treaba o dată terminată, șoseaua părea unsă cu petrol. Șan-lun începu să se cațere ca un disperat spre virful stîncii. Un fir rece de sudoare îi curgea de-a lungul șirii spinării. Întoarse capul. La 200 m

de piciorul stîncii, pe șosea, apăruseră primele autocamioane. Se apropiau. Cu un efort supraomenesc, Șan-lun se săltă pe creasta stîncii. Un rinjet strîmb de satisfacție îi flutură pe față, dezvăluindu-i gura știrbă. Sub aureola vineție a loviturii care nu trecuse, ochiul teroristului sticli fioros. Gustindu-și victoria, scoase cu o perversă incetinelă pistolul. Ridică mina, ochi și apăsă pe trăgaci...

* * *

Kriegsfeld, cu căștile puse pe urechi, intercepta atent o comunicare. În fața lui pe o hirtie, literele puse una lingă alta formară următorul text: „Am făcut praf din expediție — n-a scăpat nimeni și nimic. Totul e la pămînt. Încetez pentru un timp transmisia căci mi s-a stricat mecanismul. Rog informați-l pe Ciu și puneți-l la curent“.

— *Verfluchter Narr!* * blestema Günther cînd puse ultimul punct.

— Cum? sări Strawberry. A fost prins?

— Ei, *zum Teufel!* ** Da' de unde! A reușit, dar i s-a stricat drăcovenia și nu mai poate comunica nimic. Acum trebuie să-l prind eu pe Ciu...

— Am prevăzut eu că așa o să se întîmple cu aiurelile tale suflătoare, replică Joe cu un aer de triumf.

Miriînd ceva, Kriegsfeld se întoarse spre aparatul de radioemisie, mută un comutator, puse o banană la un contact și începu să apese pe niște clape dispuse ca la un pian în miniatură. Cam după o jumătate de oră de așteptare încordată, se aprinse un bec roșu. Apoi răsună un semnal convențional, primele acorduri din „*I'm going to Montana*“ ***.

— L-am găsit pe meșterul Ciu... Așa.. răspunde...

Febril, Günther Kriegsfeld începu să apese pe clape.

Ca să fie mai clar, vom încera să arătăm cititorilor noștri cele petrecute ca și cum ar fi fost o discuție telefonică. Deci are cuvîntul Herr Kriegsfeld:

— Cînd treci la acțiune?

— Imediat ce primesc rezultatul de la Șan-lun.

— Șan-lun și-a făcut treaba...

— Dar nu mi-a cîntat nimic...

— Lasă, ne-a comunicat nouă... Tu să-mi spui ce vrei să faci și cînd?

— Milne seară, după ce trec de Lanciou, încep să...

— Ba miine seară să termin! N-avem vreme de vorbe goale. Acționează rapid!

— Bine, șefule! Intii îi voi adormi pe toți, iar cînd mieluşei vor fi strînși în țarc, arunc în aer toată mustăria...

— Unde-o să fie distracția?

— Păi... nu știu încă... unde mi-o veni și mie bine...

— Dacă faci așa, luăm pielea după tine, dobitocule! Pricepe că avem nevoie de o reprezentăție „kolosală“!... Să-ți plesnească ochii pe hartă și să ne spui precis unde...

(continuare în numărul 14)

* Timpit blestemat! (în limba germană).

** La dracu! (în limba germană).

*** „Plec spre Montana“. — cîntec de cow-boy.

AU APĂRUT ÎN COLECȚIA NOASTRĂ :

Nr. 1-2 – METEORITUL DE AUR (I, II) de Octavian SAVA

Nr. 3 – A 12-a VARIANTĂ de Leonid PETRESCU

Nr. 4 – MAREA EXPERIENȚĂ de M. NAUMESCU

și

PROXIMA CENTAURI de M. BRATEȘ

Nr. 5 – INIMĂ DE CIUȚĂ de A. ROGOZ și C. GHENEA

și

O ÎNTÂMLARE OBÎȘNUITĂ de P. STĂNESCU

Nr. 6-7 – INDIENII (I, II) de Vitalii TRENEV

Nr. 8, 9, 10, 11, 12, 13- URANIU (I, II, III, IV, V, VI)

de A. ROGOZ și C. GHENEA

Rugăm cititorii să ne trimită impresiile și sugestiile lor asupra lucrărilor publicate în colecția noastră pe adresa: București, Raionul I. V. Stalin, Casa Școlii, Piața Școlii Nr. 1, Redacția revistei „Știință și Tehnică”. Telefon 7.60.10 Int. 1571 - 1164.

Colecția „Povestiri științifico-fantastice” apare la 1 și 15 ale fiecărei luni, în 32 pagini, prețul de 1 leu exemplarul.

Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

Prețul abonamentelor:

3 luni 6 lei

6 luni 12 lei

1 an 24 lei

